

ekwadraat

ARCHITECTS OF
THE SUSTAINABLE CHAIN

Ruimtelijke Onderbouwing
Zonnevelden , Coevorden

Ruimtelijke Onderbouwing Zonnevelden , Coevorden

Opdrachtgever

Adviseur

Ekwadraat BV
Legedijk 4
8935 DG Leeuwarden
088-4000 500
088-4000 509
info@ekwadraat.com

Colofon

Contactpersoon: Nico La Crois
Auteurs: Nico La Crois
Datum: 29 april 2019
Projectnummer: 101689

Inhoudsopgave

Inleiding	4
1 Planbeschrijving	5
1.1 Bestaande situatie.....	5
1.1.1 Ligging projectgebied	5
1.1.2 Planologisch regime.....	6
1.2 Beoogde situatie	7
1.2.1 Projectbeschrijving	7
1.2.2 Project in relatie tot het bestemmingsplan.....	8
1.2.3 Landschappelijke inpassing	8
2 Beleidskaders	11
2.1 Rijksbeleid	11
2.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR)	11
2.1.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro).....	11
2.1.3 Energieakkoord 2013.....	11
2.1.4 Ladder voor duurzame verstedelijking	12
2.1.5 Conclusie	12
2.2 Provinciaal beleid	12
2.2.1 Actualisatie Omgevingsvisie Drenthe 2014	12
2.2.2 Omgevingsvisie Drenthe 2018 en Omgevingsverordening Drenthe 2018	13
2.2.3 Conclusie	15
2.3 Gemeentelijk beleid	15
2.3.1 Structuurvisie Coevorden 2013-2023.....	15
2.3.2 Beleidsregel zonneparken gemeente Coevorden	15
2.3.3 Notitie Ruimtelijke Kwaliteit.....	16
2.3.4 Conclusie	17
3 Omgevingsaspecten.....	18
3.1 Milieuzonering	18
3.2 Geluid	18
3.3 Water	18
3.4 Bodem	19
3.5 Archeologie en cultuurhistorie.....	20
3.6 Ecologie	25
3.7 Externe veiligheid	26
3.8 Overige veiligheidsaspecten.....	27
3.9 Luchtkwaliteit.....	28
3.10 Planologisch relevante leidingen.....	28
3.11 (Vormvrije) m.e.r.-beoordeling	29
4 Procedure en uitvoerbaarheid	30
4.1 Procedure.....	30
4.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid	30
4.3 Economische uitvoerbaarheid.....	31

Inleiding

Aanleiding en Doelstelling

[REDACTED] heeft het plan opgevat om op het perceel rondom de boerderij aan het Dwarspad 4 te Coevorden en op een perceel dat ten zuiden hiervan is gelegen een tweetal zonnevelden te realiseren.

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd om met een omgevingsvergunning planologische medewerking te verlenen aan het project. Met deze ruimtelijke onderbouwing wordt gemotiveerd dat het project passend is binnen de relevante beleidskaders op nationaal, provinciaal en gemeentelijk niveau. Ook wordt voldoende aannemelijk gemaakt dat de verschillende bij de beoordeling te betrekken omgevingsaspecten niet in de weg staan aan vergunningverlening. Tenslotte wordt gemotiveerd dat het project ook maatschappelijk en economisch uitvoerbaar is.

De onderbouwing kan ten grondslag worden gelegd aan het besluit omtrent de aanvraag omgevingsvergunning.

Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk worden de locatie, het project en de planologische situatie beschreven. In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de relevante beleidskaders op nationaal, provinciaal en gemeentelijke niveau. Hoofdstuk 3 worden de relevante omgevingsaspecten voor dit project behandeld. Tenslotte wordt in hoofdstuk 4 ingegaan op de uitvoerbaarheid van het project.

1 Planbeschrijving

1.1 Bestaande situatie

1.1.1 Ligging projectgebied

Het projectgebied behelst de gronden met de kadastrale aanduidingen gemeente Coevorden, sectie L, perceelnummers 1391, 1392, 1393, 1386 en 1385. De locaties zijn gelegen aan het Dwarspad/Dreef in Coevorden. Het projectgebied en zijn omgeving is in Figuur 1 aangegeven, middels een lichtgroene omranding.

Figuur 1 Locatie projectgebied.

Het plangebied bestaat uit twee locaties, een meer noordelijk gelegen deel en een meer zuidelijk gelegen deel. Het meest noordelijke deel heeft een bruto-oppervlakte van ongeveer 14,6 ha, het zuidelijk gelegen deel heeft een bruto-oppervlakte van ongeveer 14,3 ha. Het plangebied bevindt zich direct ten westen van Coevorden. De gronden worden op dit moment gebruikt voor agrarische doeleinden. De percelen worden aan de westkant omringd door verschillende agrarische landerijen en het Dwarspad. Direct ten oosten van het plangebied bevindt zich de N34, waarachter de stad Coevorden ligt. Figuur 1 geeft de directe omgeving van de planlocatie weer.

Figuur 2: Deelgebieden en haar directe omgeving

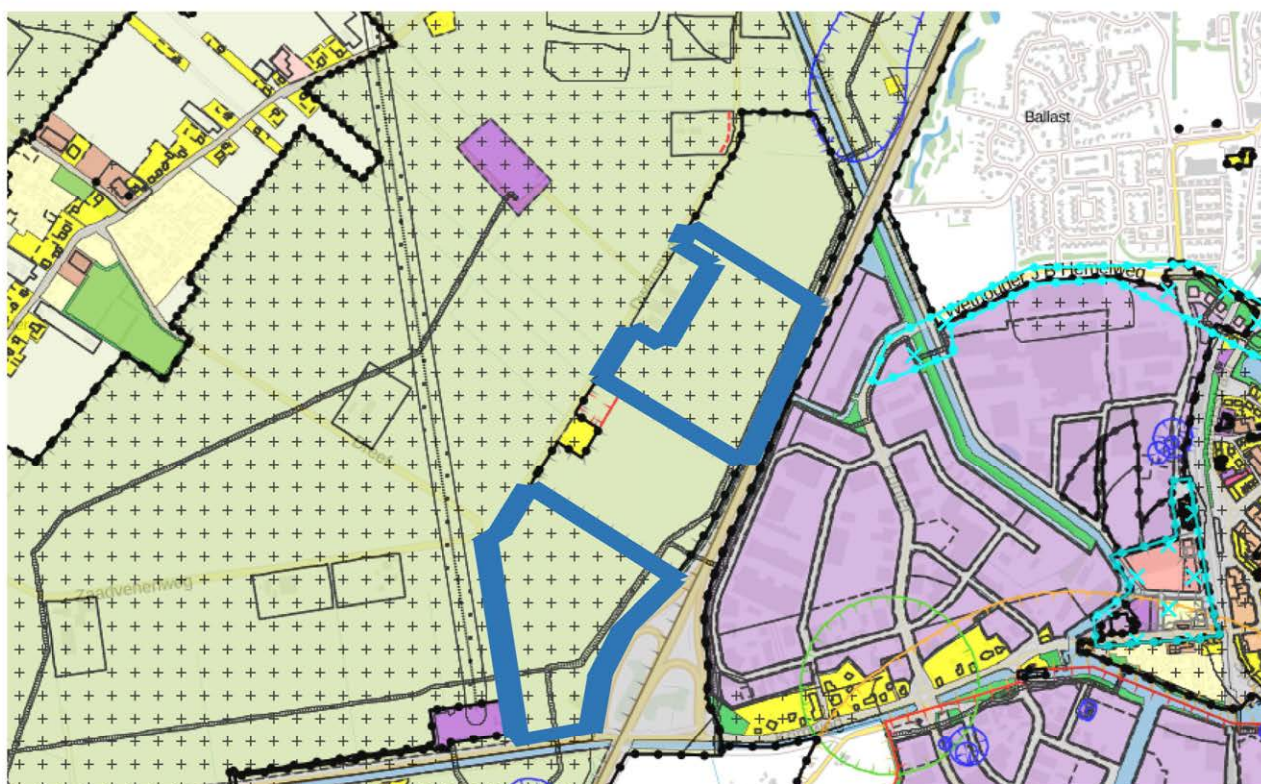
Figuur 3: Ligging plangebied en zonneakkers op 'De Watering'. Bron: Gemeente Coevorden (sd.).

De gronden rondom het plangebied zijn reeds beoogd om te worden gebruikt als zonneweide. In Figuur 3 is de projectlocatie groen omrand (nr. 3 en 4) en zijn de andere zonneweides rood omrand (nr. 1 en 2). In de quickscan die door de gemeente is uitgevoerd, worden deze gronden reeds genoemd als potentiële locatie voor een zonneweide. Wanneer ook deze projectlocatie wordt gerealiseerd, ontstaat er een aaneengesloten zonneweide.

1.1.2 Planologisch regime

Ter plaatse van de projectlocatie geldt het bestemmingsplan 'Buitengebied', zoals vastgesteld op 9 december 2014. In Figuur 4 is de bestemmingsplanverbeelding weergegeven. De twee blauwe kaders geven globaal het plangebied weer. Het gehele plangebied kent de enkelbestemming 'Agrarisch met waarden – Ontginningslandschap'. Daarnaast geldt de functieaanduiding 'specifieke vorm van agrarisch met waarden – randveenontginning' en de gebiedsaanduiding 'overige zone – grootschalige landbouwgebied'.

Het gehele plangebied kent daarnaast de archeologische dubbelbestemming 'Waarde – archeologische verwachtingswaarde'. Tenslotte ligt er een leiding van de Gasunie door het perceel heen. Deze leiding komt terug op de verbeelding van het bestemmingsplan als dubbelbestemming 'Leiding – Gas'.

Figuur 4: Bestemmingsplanverbeelding.

1.2 Beoogde situatie

1.2.1 Projectbeschrijving

De initiatiefnemer heeft het plan opgevat om op de projectlocatie een zonneweide te realiseren. Het projectgebied is in totaal circa 29 ha groot (bruto-oppervlakte) en kent een totaal opgesteld vermogen van circa 18 MWp. De verwachte opbrengst bedraagt ongeveer 17,5 MWh/jaar aan duurzaam opgewekte elektriciteit. Het totaal van de opgewekte energie is onder andere afhankelijk van de verdere uitwerking van het initiatief, weersomstandigheden, toegepaste panelen en het systeemrendement. Met de opgewekte energie kunnen ongeveer 5.800 huishoudens jaarlijks worden voorzien van elektriciteit. De projectlocatie van de beoogde zonnenvelden is geprojecteerd op de verbeelding bij het bestemmingsplan en toegevoegd als figuur 4.

Niet het gehele projectgebied wordt ingevuld met zonnepanelen. De bestaande boerderij en het erf bij deze boerderij blijven ongewijzigd bestaan. Voorts wordt het zuidelijke deel van het meest zuidelijk gelegen gebied niet ingevuld met zonnepanelen, in verband met de aanwezige gasleiding en wensen vanuit de Provincie en het dorp Steenwijksmoer. Dit deel van het plangebied blijft bestaan uit grasland ten behoeve van bijvoorbeeld het weiden van vee. Voorts wordt een vrij brede strook in het oostelijke deel van het plangebied niet ingevuld met zonnepanelen, omdat zich hier een gasleiding bevindt. Deze ruimte wordt aangewend ten behoeve van de maatregelen die worden genomen in het kader van de landschappelijke

inpassing van het project. Netto resteert daarom een gebied waarin de opstellingen met zonnepanelen worden geplaatst met een oppervlakte van ongeveer 21,5 ha.

De zonneweide bestaat uit constructies met zonnepanelen in een zuidopstelling, gelijk aan de opstelling van de naastgelegen percelen. De opstellingen met zonnepanelen kennen een hoogte van maximaal 2,7 meter¹ en krijgen een hellingshoek van circa 15°. Temidden van de zonnepanelen bevinden zich meerdere omvormers. Deze hebben een hoogte van ongeveer 3 meter. Ter beveiliging van het gebied wordt een hekwerk geplaatst met een hoogte van bij benadering 2,5 meter. Ten oosten van het projectgebied is een strook gereserveerd voor maatregelen in het kader van de landschappelijke inpassing van de zonnevelden. Deze strook valt samen met de strook die vrijgehouden moet worden in verband met de ter plaatse aanwezige leiding en de langs de leiding aanwezige vrijwaringszone.

De bij de aanvraag gevoegde tekening is indicatief voor zover het betreft de positionering van de opstellingen met zonnepanelen en transformatoren. Nadere uitwerking van het project geschiedt echter binnen de hiervoor beschreven randvoorwaarden en binnen het op de tekening aangeduide (beige gekleurde) plangebied.

1.2.2 Project in relatie tot het bestemmingsplan

Zoals hiervoor aangegeven hebben de gronden hoofdzakelijk een agrarische bestemming. Gronden voorzien van de bestemming 'Agrarisch met waarden – Ontginningslandschap' zijn naast het behoud van de specifieke kenmerken van het landschap met name bestemd voor uitoefening van het agrarisch bedrijf. Ook een aantal andere functies zijn expliciet toegelaten. De opwekking van hernieuwbare energie is geen vorm van agrarisch grondgebruik of van één van de andere ter plaatse toegelaten functies. Het project is om deze reden functioneel in strijd met het bestemmingsplan 'Buitengebied'.

Kijkend naar de bouwregels dient eveneens te worden geconcludeerd dat het project strijd op levert met het bestemmingsplan. Bouwwerken mogen uitsluitend ten dienste van de bestemming worden gebouwd. Daarvan is geen sprake. Voor erfafscheidingen buiten het bouwvlak geldt voorts dat deze niet hoger dan 1,5 meter worden gebouwd. De beoogde hekwerken rondom het perceel zijn hoger.

1.2.3 Landschappelijke inpassing

De beide projectlocaties bevinden zich temidden van of direct aansluitend op twee percelen landbouwgrond die eveneens zullen worden ingevuld met opstellingen met zonnepanelen. Ten behoeve van de realisatie van deze zonneweides is een inrichtingsplan gemaakt door het bureau De Erfontwikkelaar (Ruimtelijk Kwaliteitsplan Dwarspad ong.-21022017). Het inrichtingsplan bevat een analyse van de omgeving en de gebiedskenmerken. Op basis hiervan is een plan gemaakt voor een adequate inpassing van de beoogde zonnevelden in de omgeving.

¹ De constructies met zonnepanelen zullen waarschijnlijk een hoogte kennen die beperkt blijft tot 2,5 meter. Om te voorkomen dat in de verdere uitwerking van het project een verschil van enkele centimeters tot knelpunten leidt, is gerekend met een marge van 20 centimeter.

Gelet op de ligging van de projectlocaties is het logisch en wenselijk om zoveel mogelijk aansluiting te zoeken bij het genoemde inrichtingsplan. Met het ontwerp van de zonneweide is dan ook rekening gehouden met het ontwerp en de inrichting en inpassing van de naastliggende zonneweides. Zo is de oriëntatie van de opstellingen met zonnepanelen identiek (zuidgericht) en komen ook de hoogte en hellingshoek overeen. Langs de N34 en ter plaatse van de beschermingszone van de gasleiding die door de projectgebieden loopt, wordt een strook vrijgehouden van opstellingen met zonnepanelen. Voorts worden de volgende inpassingsmaatregelen getroffen:

- Bestaande wegbeplanting langs het Dwarspad blijft behouden;
- langs de Dreef wordt een strook van ongeveer 11 meter vrijgehouden van opstellingen met zonnepanelen. Evenwijdig aan de weg wordt een aarden wal aangebracht, die wordt voorzien van gras en struikgewas. Op deze manier wordt het zonnepark aan de zijde van de Dreef grotendeels aan het zicht van voorbijgangers onttrokken, waarmee tegemoet gekomen wordt aan de wens zoals die is geuit vanuit Plaatselijk Belang Steenwijksmoer;
- bestaande wegbeplanting langs de Krimweg blijft behouden. Langs de Krimweg wordt een strook van ongeveer 10 meter vrijgehouden van opstellingen met zonnepanelen en ingezaaid met een bijenmengsel;
- langs de N34 en de afrit richting de Krimweg wordt een houtsingel geplant (breedte: 1 meter). Het tracé van de gasleiding/de gronden tussen de houtsingel en de opstellingen met zonnepanelen wordt ingezaaid met een bijenmengsel;
- het bosje in de hoek van de N34 en de Krimweg blijft behouden en het zuidelijke gedeelte van het projectgebied (ten zuiden van de T-splitsing van leidingen en verder omsloten door de afrit N34-provinciale weg-Dreef) blijft ongewijzigd bestaan als grasland. Hiermee wordt tegemoet gekomen aan de wensen van de leidingbeheerder, de provincie en Plaatselijk Belang Steenwijksmoer, zoals die zijn geuit ten aanzien van de concept-plannen;
- transformatoren worden temidden van de opstellingen met zonnepanelen geplaatst en niet langs de randen. De transformatoren worden uitgevoerd in een gedekte kleur, overeenkomstig de op de nabijgelegen zonnevelden te hanteren kleurstelling;
- akkerranden worden ingezaaid met een bijenmengsel, waarbij voor wat betreft de daadwerkelijke invulling alsmede wat betreft beheer en onderhoud de suggesties van de provincie Drenthe (als verwoord in de email d.d. 20 februari 2019, bijlage 3) als uitgangspunt zullen worden genomen;
- in de akkerranden is ruimte voor het plaatsen van enkele bijenkasten;
- hekwerken worden uitgevoerd in een gedekte kleur, overeenkomstig de op de nabijgelegen zonnevelden te hanteren kleurstelling.

De aan te planten houtsingel langs de N34 sluit aan op de houtsingel langs de overige velden met zonnepanelen. Beplanting vindt plaats overeenkomstig de beplantingstabel (paragraaf 3.3.) van het inrichtingsplan dat is opgesteld door bureau De Erfontwikkelaar. Het relevante gedeelte van de tabel is hieronder ingevoegd.

Quercus robur	Zomereik	60-80	1 st/m2	15%	480
Betula pendula	Ruwe berk	60-100	1 st/m2	15%	480
Crataegus monogyna	Eenst. meidoorn	60-100	1 st/m2	10%	320
Alnus glutinosa	Zwarte els	60-100	1 st/m2	10%	320
Prunus spinosa	Sleedoorn	60-80	1 st/m2	10%	320
Corylus avellana	Hazelaar	60-80	1 st/m2	10%	320
Viburnum opulus	Gelderse roos	60-80	1 st/m2	10%	320
Acer campestre	Veldesdoorn	60-80	1 st/m2	20%	640

Figuur 5: Samenstelling beplanting houtwal langs N34, de afrit richt Krimweg en langs de Dreef

De maatregelen zijn weergegeven op de bij de aanvraag omgevingsvergunning ingediende situatietekening.

Op de voorgestelde wijze ogen de vier afzonderlijke zonnevelden als een eenheid. Om te borgen dat de voorgestelde maatregelen bij realisatie van de zonnevelden ook daadwerkelijk worden uitgevoerd, wordt aan de omgevingsvergunning hiertoe een voorwaarde verbonden.

2 Beleidskaders

2.1 Rijksbeleid

2.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR)

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) is de kapstok voor bestaand en nieuw Rijksbeleid. Hierin schetst het Rijk de ambities van het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid voor Nederland in 2040. Daarnaast zijn de doelen, belangen en opgaven tot 2028 benoemd:

- De hoofdnetwerken voor personen- en goederenvervoer en energie (inclusief het aanwijzen van de locaties voor windparken);
- De waterveiligheid, het kustfundament en de milieukwaliteit;
- De bescherming van het cultureel erfgoed en unieke natuur.

2.1.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

Het Barro voorziet in de juridische borging van het nationaal ruimtelijk beleid. Het bevat regels die de beleidsruimte van andere overheden ten aanzien van de inhoud van ruimtelijke plannen inperken, daar waar nationale belangen (zoals opgenomen en verwoord in de SVIR) dat noodzakelijk maken.

De beoogde zonneweide raakt geen van de onderwerpen in het ruimtelijke Rijksbeleid, derhalve verzet het ruimtelijke Rijksbeleid zich niet tegen de ontwikkeling van een zonneweide op deze locatie.

2.1.3 Energieakkoord 2013

Het energieakkoord 2013 heeft een basis gelegd voor een breed gedragen, robuust en toekomstbestendig energie- en klimaatbeleid. Het akkoord biedt een langetermijnperspectief met afspraken voor korte en middellange termijn. Hiervoor zijn de volgende doelen geformuleerd:

- Een besparing van energieverbruik met gemiddeld 1,5%;
- 100 petajoule energiebesparing per 2020;
- Een toename van het aandeel duurzame energie naar 14% van het totale jaarverbruik in Nederland in 2020 met een doorgroei naar 16% in 2023;
- Het creëren van ten minste 15.000 voltijdsbanen binnen de duurzame energiesector.

Deze doelen zijn uitgewerkt in verschillende pijlers. Voor de ontwikkeling van een zonneweide, zijn de pijlers 2 (opschalen hernieuwbare energieopwekking) en 3 (stimuleren van decentrale duurzame energie) interessant. In het energieakkoord wordt uitgegaan van een opwekking van 186 PJ energie uit hernieuwbare energiebronnen. Om deze hoeveelheid energie te halen, zijn alle vormen van energieopwekking nodig; wind, zon en biomassa. Tevens zal de onbalans tussen de hoeveelheid opwek van alle duurzame energiebronnen moeten worden verminderd.

In 2015 was de bijdrage van zonnestroom aan het eindverbruik van hernieuwbare energie in Nederland ruim 3 procent (CBS, 2016). De zonneweide levert een belangrijke bijdrage aan de doelstelling van het Rijk om tot

de doelstelling van 16% duurzame energie in 2023 te geraken. Ook draagt de zonneweide bij aan het reduceren van de onbalans tussen de opwek van alle duurzame energiebronnen. Concluderend kan gesteld worden dat het project binnen het energiebeleid van het Rijk past, zoals dat is neergelegd in het Energieakkoord.

2.1.4 Ladder voor duurzame verstedelijking

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte is de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Deze ladder is per 1 oktober 2012 als motiveringseis in het Besluit ruimtelijke ordening opgenomen. Daarin staat dat pas als herstructurering of transformatie van bestaand stedelijk gebied onvoldoende ruimte biedt om aan de ruimtevraag van het plan te voldoen, er sprake kan zijn van een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Het begrip 'stedelijke ontwikkeling' is daarbij als volgt gedefinieerd: 'ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen.'

Een zonneweide betreft geen stedelijke functie in de zin van de ladder voor duurzame verstedelijking, zoals hiervoor genoemd. De uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 18 februari 2015 (201400570/1/R6) bevestigt dat functies die niet onder begripsbepaling zijn genoemd en ook niet in de handreiking zijn genoemd, niet als verstedelijking worden aangemerkt. Daarbij merkt de Afdeling op dat de strekking van de regeling gericht is op het tegengaan van leegstand. Het zonnepark leidt niet tot leegstand elders.

2.1.5 Conclusie

Het Rijksbeleid staat niet in de weg aan vergunningverlening. Realisatie van de zonneweide levert een bijdrage aan de doelstellingen van het Rijk als beschreven in het Energieakkoord.

2.2 Provinciaal beleid

2.2.1 Actualisatie Omgevingsvisie Drenthe 2014

Provinciale Staten van Drenthe hebben op 2 juli 2014 de Actualisatie Omgevingsvisie Drenthe 2014 vastgesteld. De visie is op 20 augustus 2014 in werking getreden. In de Omgevingsvisie is de zogenaamde zonneladder opgenomen. De zonneladder geeft de volgende voorkeursvolgorde aan voor de realisatie van zonne-energie:

1. Gebouw-gebonden; de eerste voorkeur gaat uit naar de productie van zonneenergie met behulp van gebouw-gebonden installaties;
2. Grondgebonden; de aanleg van grondgebonden installaties wordt toegestaan in bestaand stedelijk gebied. Gedacht wordt aan bedrijventerrein en woningbouwlocaties die op korte en middellange termijn geen invulling zullen krijgen;
3. Initiatieven met maatschappelijk draagvlak; Grondgebonden installaties buiten bestaand stedelijk gebied kunnen ontwikkeld worden indien sprake is van een breed maatschappelijk draagvlak en wanneer ze kunnen rekenen op betrokkenheid vanuit de directe omgeving. Bij maatschappelijke

initiatieven in de vorm van een energiecoöperatie gaan we in samenspraak met de initiatiefnemers verkennen onder welke voorwaarden toepassing mogelijk is.

Hierna wordt puntsgewijs ingegaan op de toetsingskaders zoals die voortvloeien uit de provinciale zonneladder.

1. Met uitsluitend de realisatie van gebouw-gebonden installaties voor het opwekken van zonne-energie kan onvoldoende worden voorzien in de lokale en provinciale energiebehoefte. De gemeente Coevorden zelf heeft diverse gebouwen in eigendom die reeds zijn voorzien van zonnepanelen. Er zijn geen panden in eigendom of beheer bij de gemeente waarop nog zonnepanelen kunnen worden aangebracht. Voor panden die niet in eigendom zijn van de gemeente, geldt dat het in eerste instantie aan de eigenaar is om te bepalen of hij diens pand wil voorzien van zonnepanelen. Vanuit de (gemeentelijke) overheid is slechts sprake van een geringe invloed op de door de eigenaars te maken keuzes hierin.
Initiatiefnemer heeft aangegeven tegelijk met de realisatie van de veldopstelling met zonnepanelen ook de daken van de agrarische bedrijfsopstallen die in diens eigendom zijn (Dwarspad 4 te Coevorden), te voorzien van zonnepanelen. Het plaatsen van deze panelen mag zonder vergunning worden uitgevoerd. Hiermee draagt hij maximaal bij aan het opwekken van elektriciteit met dakgebonden panelen. Met alleen het plaatsen van dakgebonden installaties kan echter niet worden voorzien in de duurzaamheidsdoelstellingen van de provincie Drenthe. Dit betekent dat ook gekeken zal moeten worden naar grondgebonden installaties.
2. Binnen bestaand stedelijk gebied heeft de gemeente Coevorden geen grondposities in bezit die in aanmerking komen om te worden gebruikt voor het opwekken van zonne-energie. Ook gronden van derden lijken hiervoor niet in aanmerking te komen. Dit rechtvaardigt dat gekeken wordt naar geschikte locaties buiten het bestaand stedelijk gebied.
3. De onderhavige zonnevelden liggen temidden van en sluiten aan op twee zonnevelden waarvoor geen gebrek aan maatschappelijk draagvlak is gebleken. Zonnevelden bieden uitstekende mogelijkheden voor (financiële) participatie. De initiatiefnemer onderzoekt op het moment van indiening van de aanvraag, mede gelet op de omgeving en financiering van het project, de mogelijkheden (ook vanuit diens eigen financieringsbehoefte). Mogelijkheden zijn de verkoop van participaties in de zonnevelden, waarmee de deelnemers rendement behalen uit de winst, samenwerking met energiecoöperaties of het beschikbaar stellen van een deel van de zonnevelden in het kader van de postcoderoos-regeling.

Voorliggend initiatief is daarmee in overeenstemming met de Actualisatie Omgevingsvisie Drenthe 2014.

2.2.2 Omgevingsvisie Drenthe 2018 en Omgevingsverordening Drenthe 2018

Ten tijde van behandeling van de onderhavige aanvraag omgevingsvergunning (op 3 oktober 2018) is de Omgevingsvisie Drenthe 2018 vastgesteld, samen met de Omgevingsverordening Drenthe 2018. De

Omgevingsvisie bevat de provinciale beleidsuitgangspunten inzake de opwekking van zonne-energie en de wijze waarop deze uitgangspunten juridisch vertaald worden in de verordening.

In de Omgevingsvisie is het volgende opgenomen ten aanzien van grondgebonden opstellingen ten behoeve van de opwekking van zonne-energie:

Voor grondgebonden opstellingen hanteren wij de voorwaarden dat er sprake moet zijn van een combinatie met andere functies en/of dat het op gebiedsniveau tot integrale meerwaarde leidt. Wij zijn ervan overtuigd dat er met deze voorwaarden voldoende ruimte in Drenthe gevonden kan worden om met zonne-energie wezenlijk bij te dragen aan onze energiedoelstelling.

Vervolgens wordt een aantal voorbeelden gegeven van combinaties met andere functies en integrale meerwaarde, waarna het volgende wordt toegevoegd ten aanzien van de inpassing van veldopstellingen:

Bij de realisatie van zonneakkers willen we een balans tussen zonneakkers en landschap, omdat we de afwisseling van het landschap en de herkenbaarheid van de landschapstypen willen behouden, inclusief de natuurlijke en cultuurhistorische aspecten. Daarom willen we voldoende afstand tussen de individuele zonneakkers (of clusters van zonneakkers). De benodigde afstand is afhankelijk van schaal van het landschap. Daarnaast moet de maat van het individuele zonneveld passen bij het landschap.

Wij vragen initiatiefnemers een plan op te stellen waarin aandacht is voor de ruimtelijke, fysieke context. Aandacht voor een samenhangend ontwerp, meerwaarde voor het gebied en inrichting van de randen zijn hierbij belangrijke aspecten. Juist aan de randen vinden we het belangrijk dat wordt ingespeeld op de omgeving en de kernkwaliteiten in het gebied.

In de Omgevingsverordening is dit als volgt vertaald (artikel 2.24):

Een ruimtelijk plan kan voorzien in de realisatie van zonne-akkers indien uit het desbetreffende ruimtelijk plan blijkt dat:

- a. dit gebeurt op een wijze die passend is binnen het landschap, en;*
- b. er sprake is van een combinatie met andere functies, en/of er sprake is van een meerwaarde voor andere provinciale doelen en belangen, en;*
- c. geborgd is dat op de gebruikte locatie de installatie(s) na uit gebruik name worden verwijderd.*

Ten aanzien van het bepaalde in de Omgevingsvisie en Omgevingsverordening kan worden opgemerkt dat het project hiermee niet in strijd is. De beoogde zonnevelden worden op passende wijze in het landschap geïntegreerd. Wat dit betreft zij verwezen naar paragraaf 1.2.3 van deze onderbouwing.

Als het gaat om de combinatie met andere functies en/of meerwaarde voor andere provinciale doelen en belangen dient als eerste te worden gewezen op de specifieke omstandigheden van het geval en meer in het bijzonder de specifieke ligging van de projectlocaties temidden van gebieden die eveneens zullen worden

ontwikkeld als zonneweide. Dit maakt realisatie van zonnevelden een logische invulling van het gebied, die een aanzienlijke bijdrage levert aan de provinciale doelstellingen ten aanzien van het opwekken van duurzame energie. Door een brede strook langs de zonnepanelen in te zaaien met een bijenmengsel, wordt bovendien meerwaarde geboden als het gaat om de provinciale doelstellingen ten aanzien van biodiversiteit. Tenslotte beoogt initiatiefnemer van het project dubbelgebruik te creëren in de vorm van het weiden van schapen onder en tussen de opstellingen van zonnepanelen.

Voor wat betreft het verwijderen van de installatie wordt door het college een voorwaarde verbonden aan de omgevingsvergunning die hierop ziet. Hiermee wordt geborgd dat aan het einde van de technische levensduur van de zonnevelden de panelen, constructies en bouwwerken etc. zullen worden verwijderd.

2.2.3 Conclusie

Het initiatief is passend binnen de provinciale duurzaamheidsdoelstellingen en voldoet aan de uitgangspunten voor realisatie van zonnevelden.

2.3 Gemeentelijk beleid

2.3.1 Structuurvisie Coevorden 2013-2023

De Structuurvisie Coevorden 2013-2023 geeft een strategische ruimtelijke visie op de ontwikkelingen van het grondgebied van de gemeente Coevorden voor de komende 10 jaar. In de structuurvisie staat welke ruimtelijke ontwikkelingen worden voorgestaan en hoe deze worden gerealiseerd. Hiermee wil de gemeente Coevorden helderheid verschaffen. Deze helderheid is gewenst voor de inwoners, ondernemers en andere partners in de gemeente.

De gemeente wil de volgende doelen bereiken met de structuurvisie:

1. Integrale visievorming voor de lange termijn;
2. Bijeenbrengen en afwegen van belangen (inhoudelijk en procesmatig);
3. Toetsing- en inspiratiekader voor ruimtelijke beslissingen;
4. Basis voor uitwerking in juridisch-planologische kaders (zoals bestemmingsplannen).

Voor deze casus wordt gesteld dat met name het gebied rond de stad Coevorden bij uitstek geschikt geacht wordt voor allerlei vormen van alternatieve energie. Daarbij worden initiatieven elders in de gemeente niet op voorhand uitgesloten. De beoogde locatie past dus binnen het gemeentelijk beleid.

2.3.2 Beleidsregel zonneparken gemeente Coevorden

Burgemeester en wethouders van Coevorden hebben op 2 oktober 2018 een beleidsregel vastgesteld met daarin uitgangspunten voor de realisatie van zonneparken. De beleidsregel is op 9 oktober 2018 in werking getreden. De “Beleidsregel zonneparken gemeente Coevorden” met bijbehorende toetsingskaart is opgesteld om helderheid te verschaffen over hoe het college van Burgemeester en wethouders van de gemeente Coevorden omgaat met initiatieven voor zonneparken in het buitengebied.

In de beleidsregel is opgenomen dat nieuwe initiatieven worden beoordeeld aan de hand van:

1. Het provinciaal beleid ten aanzien van zonneparken;
2. de gemeentelijke toetsingskaart;
3. de mate waarin landbouwgrond wordt gebruikt voor dergelijke initiatieven.

Daarnaast bevat de beleidsregel een aantal procedurele uitgangspunten.

Hiervóór is reeds ingegaan op het provinciaal beleid ten aanzien van zonneparken, waarbij is geconcludeerd dat dit beleid niet in de weg staat aan vergunningverlening.

Ten aanzien van de gemeentelijke toetsingskaart kan worden opgemerkt dat het projectgebied op deze toetsingskaart is aangewezen als zoekgebied voor zonneparken.

Het in zekere mate gebruiken van landbouwgronden voor de opwekking van duurzame energie is onvermijdelijk om de gestelde duurzaamheidsdoelen te behalen. In het onderhavige geval is het gebruik van landbouwgrond aanvaardbaar, gelet op de ligging temidden van en direct grenzend aan reeds vergunde veldopstellingen met zonnepanelen. Daar komt bij dat met het verlenen van de omgevingsvergunning de bestaande agrarische bestemming behouden blijft. In planologische zin blijft dus sprake van landbouwgrond. Dit betekent dat aan het einde van de levensduur van het zonnepark, de gronden weer kunnen worden aangewend voor agrarische doeleinden.

Het initiatief is niet in strijd met de beleidsregel.

2.3.3 Notitie Ruimtelijke Kwaliteit

De gemeente Coevorden heeft ruimtelijke kwaliteit hoog in het vaandel staan. Ze wil werken aan een nog aantrekkelijker en herkenbaarder landschap. In de Structuurvisie en het bestemmingsplan Buitengebied wordt dit ook zodanig vastgelegd.

In de welstandsnota ontbreken de toetsingscriteria om te zorgen dat er rekening wordt gehouden met de landschappelijke beeldkwaliteit. De nota gaat namelijk alleen in op gebouwen en bouwwerken en niet op het landschap. De Notitie ruimtelijke kwaliteit (NRK) geeft uitvoering aan de ambitie om de ruimtelijke kwaliteit van het buitengebied van de gemeente Coevorden te waarborgen en waar mogelijk te versterken. Het is een gedeeltelijke vervanging van de welstandsnota, vormt het toetsingskader voor ruimtelijke kwaliteit en is een sturingsmiddel bij nieuwe ontwikkelingen in het buitengebied.

Het plangebied van dit bestemmingsplan bevindt zich in het ontginningenlandschap. Over het ontginningenlandschap geeft de notitie het volgende aan:

In het ontginningenlandschap is sprake van een sterk rechthoekige verkaveling, tot in detail geperfectioneerd. De percelen liggen in grote kamers die begrensd worden door bospercelen of ontginningswegen met forse bomenrijen. De boerenerven liggen volledig vrij of zijn geclusterd (circa 2 tot 4 erven per cluster) langs de weg met ertussen vaak grote afstanden. Op de erven zelf is de

groenaanplant ondergeschikt aan de bebouwing. De overwegend forse bebouwing is van veraf goed zichtbaar waardoor een goede ordening en een goed opgeruimd erf belangrijk is.

Hoewel er bij voorliggend project geen sprake is van de bouw van bijvoorbeeld boerderijen of woningen is wel sprake van hekwerken en een bomenrij. Dienaangaande is van belang dat afrasteringen, omheiningen en linten worden uitgevoerd in gedekte kleuren en gebruik wordt gemaakt van streekeigen beplanting. Voor wat betreft het hekwerk dient hiermee rekening te worden bij de verdere uitwerking van het initiatief. Ten aanzien van het gebruik van beplanting zij verwezen naar paragraaf 1.2.3 van deze onderbouwing. Hiermee wordt voldaan aan de Notitie Ruimtelijke Kwaliteit.

2.3.4 Conclusie

Het initiatief voldoet aan de gemeentelijke beleidsuitgangspunten ten aanzien van de realisatie van zonneweides.

3 Omgevingsaspecten

3.1 Milieuzonering

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is ruimtelijke afstemming tussen bedrijfsactiviteiten, voorzieningen en gevoelige functies (woningen) noodzakelijk.

Een zonnepark vormt geen milieuhinderlijke bedrijfsactiviteit in termen van milieuzonering. Eventuele geluidhinder zou door transformatoren kunnen ontstaan. Het betreft transformatoren die vergelijkbaar zijn aan die in woonwijken. Voor transformatorstations (een buitengewoon conservatieve benadering van de te plaatsen transformatoren) geldt een te hanteren afstand van 30 meter. De transformatoren worden verspreid op nader te bepalen locaties binnen de inrichting geplaatst. Daarbij wordt gekozen voor plaatsing temidden van de opstellingen met zonnepanelen, in plaats van langs de randen. De afstand van de grens van de inrichting grenst direct aan een agrarische bedrijfskavel met een bedrijfswoning. Deze woning is in eigendom van de initiatiefnemer. Daarbij komt dat door de keuze om de transformatoren tenmidden van de opstellingen met zonnepanelen te plaatsen, de afstand tot deze woning ruimschoots meer dan 30 meter bedraagt. De dichtstbijzijnde woning van een derde betreft de woning op het adres Dwarspad 2. Deze woning ligt op een afstand van respectievelijk ongeveer 125 en 160 meter van de grens van de projectlocaties. Wat dit betreft wordt dan ook voldaan aan de richtafstanden, zoals die zijn opgenomen in de VNG-brochure 'Bedrijven en milieuzonering'.

Geconcludeerd wordt dat het aspect milieuzonering de ontwikkeling niet in de weg staat.

3.2 Geluid

Een zonnepark vormt een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer. Het zonnepark is een type A-inrichting. De inrichting valt daarmee onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit milieubeheer, maar er is geen sprake van een meldings- of vergunningplicht voor het onderdeel milieu. Op voorhand kan worden gesteld dat deze inrichting geen relevante geluidbelasting veroorzaakt. Specifiek geluidsonderzoek is dan ook niet aan de orde.

Een zonnepark is voorts geen geluidgevoelig object, waardoor onderzoek in het kader van de Wet geluidhinder achterwege kan blijven. Het plan is wat betreft het aspect geluid uitvoerbaar.

3.3 Water

Op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening behoort in de toelichting bij ruimtelijke plannen (waaronder ook begrepen een omgevingsvergunning voor het afwijken van een bestemmingsplan op grond van artikel 2.12, lid 1, aanhef en onder a onder 3 van de Wabo) een waterparagraaf te worden opgenomen. In deze waterparagraaf wordt verslag gedaan van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishoudkundige situatie, dat wil zeggen voor het grondwater en het oppervlaktewater.

De waterhuishoudkundige situatie zal door de realisatie van het zonnepark niet wijzigen. Het regenwater zal van de zonnepanelen afspoelen op de bodem. Tussen de opstellingen met zonnepanelen wordt geen gesloten verharding aangelegd. Het regenwater kan onbelemmerd infiltreren in de bodem. Compensatie van verharding is daardoor niet aan de orde. De zonnepanelen en de constructie worden uitgevoerd in niet-uitloogbare materialen.

Het plangebied valt binnen het beheersgebied van Waterschap Vechtstromen. Op 19 april 2018 is met betrekking tot dit project de digitale watertoets doorlopen (www.dewatertoets.nl). De samenvattingen van de uitgevoerde toetsen zijn separaat ingediend bij de aanvraag omgevingsvergunning.

Naar aanleiding van de uitkomsten van de watertoets is overleg gevoerd met Waterschap Vechtstromen. Waterschap Vechtstromen heeft op 26 april 2018 via email advies uitgebracht. Het advies is bijgevoegd als bijlage 2 bij deze onderbouwing. Het waterschap concludeert dat geen sprake is van waterschapsbelangen die in de weg staan aan realisatie van het project.

Wel is vanuit de Veiligheidsregio aanvullend op het advies van het Waterschap aandacht gevraagd voor de kans op overstromingen. Geadviseerd is daarbij om de transformatorgebouwtjes verhoogd te plaatsen (op een 'terpje'). Hier zal met de uitwerking van het initiatief rekening mee worden gehouden. De nog in te dienen bouwaanvraag zal wat dit betreft opnieuw ter beoordeling worden voorgelegd aan de Veiligheidsregio.

3.4 Bodem

Bodeminformatie met betrekking tot de projectlocatie ontbreekt. Figuur 4 bevat een fragment van de kaart zoals die via het Bodemloket (www.bodemloket.nl) beschikbaar is. Gelet op het historisch gebruik van het terrein (agrarisch grondgebruik) is de kans zeer gering dat bodembedreigende activiteiten hebben plaatsgevonden.

Het zonnepark bestaat daarbij uit bouwwerken, geen gebouwen zijnde, waarin geen personen verblijven. Daarnaast zijn er geen grootschalige bodemingrepen aan de orde, waarbij grond moet worden afgevoerd naar een andere locatie. Bij egalisatie van het terrein wordt uitsluitend grond toegepast binnen de projectlocatie. Gelet hierop kan milieukundig bodemonderzoek achterwege blijven. De gesteldheid van de bodem staat niet in de weg aan realisatie van het project.

Figuur 5: Fragment kaartmateriaal www.bodemloket.nl

3.5 Archeologie en cultuurhistorie

De Monumentenwet 1988 is per 1 juli 2016 vervallen. Een deel van de wet is op deze datum overgegaan naar de Erfgoedwet. Het deel dat betrekking heeft op de besluitvorming in de fysieke leefomgeving gaat over naar de Omgevingswet, wanneer deze naar verwachting in 2021 in werking treedt. Vooruitlopend op de datum van ingang van de Omgevingswet zijn deze artikelen te vinden in het Overgangsrecht in de Erfgoedwet, waar ze ongewijzigd van toepassing blijven zolang de Omgevingswet nog niet van toepassing is.

De Erfgoedwet bundelt en wijzigt een aantal wetten op het terrein van cultureel erfgoed. De kern van deze wet is dat wanneer de bodem wordt verstoord, de archeologische resten intact moeten blijven (in situ). Wanneer dit niet mogelijk is, worden archeologische resten opgegraven en elders bewaard (ex situ). Daarnaast dient ieder ruimtelijk plan een analyse van de overige cultuurhistorische waarden van het plangebied te bevatten. Voor zover in een plangebied sprake is van erfgoed, dient op grond van voorgaande dan ook aangegeven te worden op welke wijze met deze cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten archeologie rekening wordt gehouden.

Cultuurhistorie

Hierna wordt achtereenvolgens ingegaan op de provinciale en gemeentelijke beleidskaders ten aanzien van het aspect cultuurhistorie.

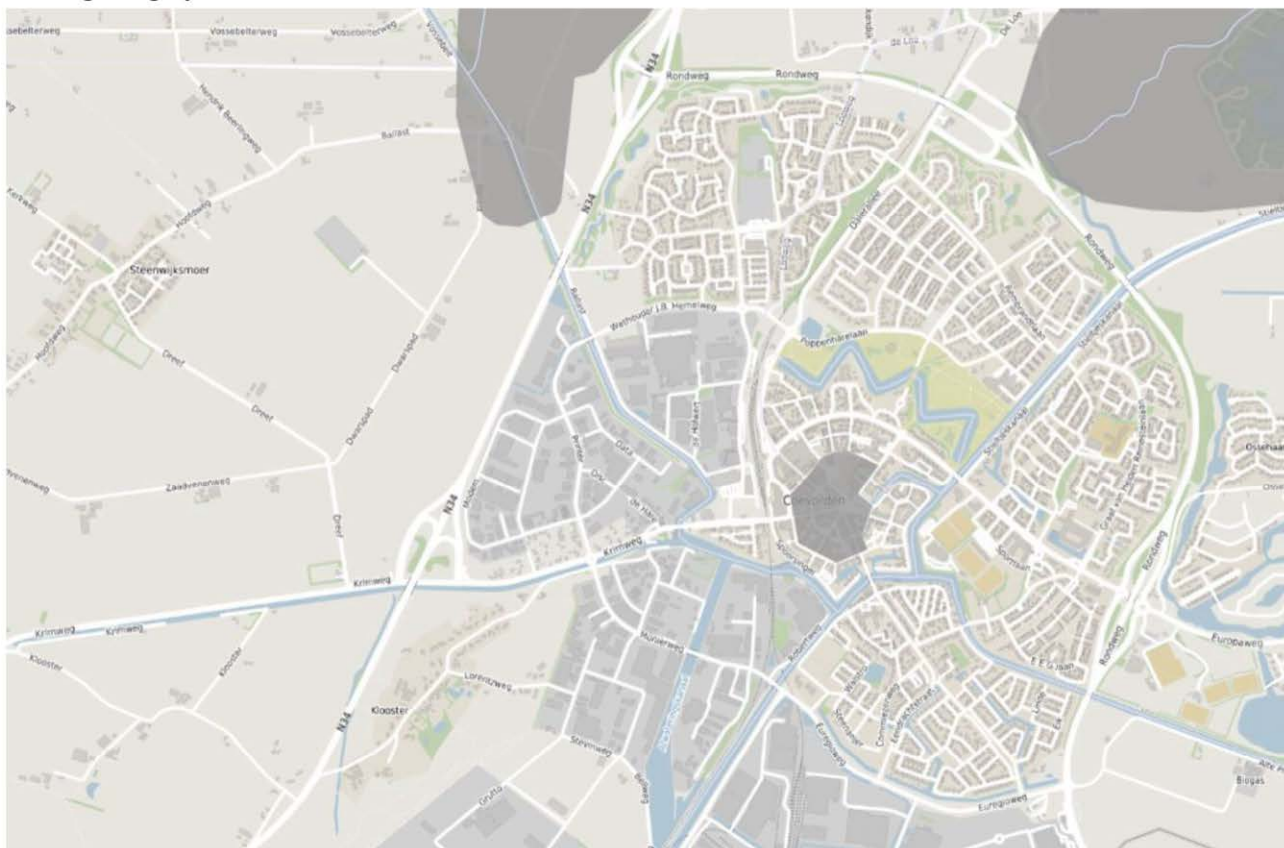
Provincie Drenthe: Omgevingsvisie en Cultuurhistorisch Kompas Drenthe

Het provinciaal beleid/de provinciale belangen ten aanzien van het aspect cultuurhistorie zijn beschreven en neergelegd in de Omgevingsvisie Drenthe 2014 en het Cultuurhistorisch Kompas Drenthe.

Drenthe kent een voor Nederland uniek cultuurhistorisch landschap en telt veel archeologische en aardkundige waarden. De historische en prehistorische waarden van de provincie zijn zeer bepalend voor de identiteit en de ruimtelijke kwaliteit van Drenthe. Deze waarden worden daarom ook van grote betekenis

beschouwd als ‘drager’ voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Door objecten en structuren boven- en ondergronds in samenhang te bekijken, winnen ze aan betekenis voor onze woon-, werk- en leefomgeving. Het provinciaal belang Cultuurhistorie is vastgelegd in de Cultuurhistorische Hoofdstructuur. Figuur 6 bevat een fragment van de kaart waarop de Cultuurhistorische Hoofdstructuur is weergegeven. Uit de uitsnede blijkt dat het gebied geen onderdeel uitmaakt van deze hoofdstructuur en dat er geen provinciale belangen in het geding zijn.

Figuur 6: Fragment kaart Cultuurhistorische Hoofdstructuur

Gemeente Coevorden: Beleidskaart cultuurhistorisch zeer waardevolle gebieden

De projectlocaties zijn op de zogenaamde ‘Beleidskaart cultuurhistorisch zeer waardevolle gebieden’ van de gemeente Coevorden niet aangewezen als (zeer) waardevol. De gronden hebben jaren geleden reeds deel uitgemaakt van een ruilverkaveling in het betreffende gebied. Hierbij is de oorspronkelijke verkaveling verloren gegaan en is de huidige verkaveling ontstaan. De gronden zijn sindsdien in gebruik voor agrarische doeleinden (akkerbouw) en als zodanig bewerkt. Er is geen waardevolle bebouwing op de percelen aanwezig, die als gevolg van de ontwikkeling verloren gaan.

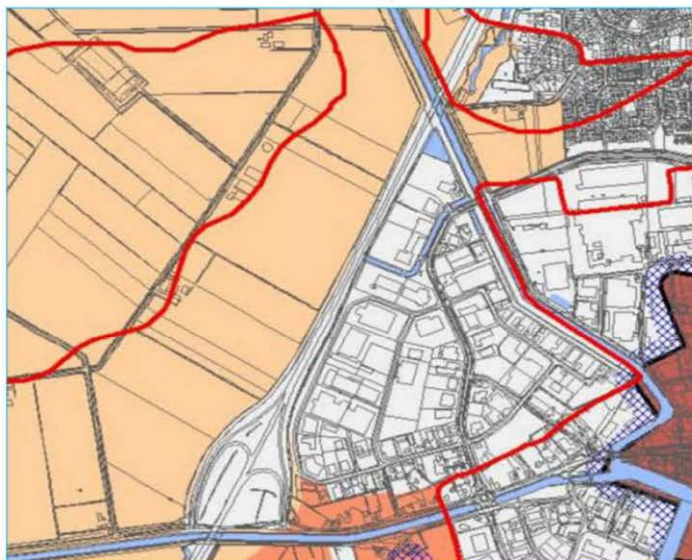
Conclusie

Het aspect ‘cultuurhistorie’ staat niet in de weg aan vergunningverlening.

Archeologie

De gemeente Coevorden heeft een eigen archeologische beleidsadvieskaart opgesteld. Een uitsnede van deze kaart is hieronder ingevoegd.

Figuur 5: Uitsnede archeologische beleidsadvieskaart gemeente Coevorden

Op basis van deze kaart geldt het volgende voor het plangebied. Er is sprake van een archeologische verwachtingswaarde categorie 2. Deze gebieden betreffen zandige en venige beekdalbodems en (eenmans)essen. Daarnaast omvat deze categorie ook de archeologische terreinen, zijnde geen AMK-terreinen en gebieden die op grond van hun landschappelijke en bodemkundige situering kansrijk zijn op de aanwezigheid van archeologische resten.

Bij een dergelijke archeologische verwachtingswaarde moet in beginsel archeologisch onderzoek worden verricht bij ruimtelijke ingrepen groter dan 500 m² én dieper dan 30 cm-mv. Er moet in die gevallen altijd eerst een bureauonderzoek worden uitgevoerd. Afhankelijk van de resultaten kan dan worden besloten tot behoud in-situ, inventariserend veldonderzoek, opgraven of begeleiden.

De beoogde ruimtelijke ingreep overschrijdt de genoemde grenswaarden. Ten behoeve van de fundering van de opstellingen met zonnepanelen en het leggen van kabels dienen graafwerkzaamheden te worden uitgevoerd, dieper dan 30 cm-mv en over een oppervlakte die meer bedraagt dan 500 m². Hierdoor is een bureauonderzoek naar archeologie noodzakelijk.

Door onderzoeksbureau ArGeoBoor is recent een bureauonderzoek uitgevoerd dat betrekking heeft op twee percelen, waarvan één is gelegen aansluitend op de beoogde projectgebieden en één temidden van de beoogde projectgebieden. Het onderzoeksrapport 'Coevorden, twee gebieden tussen de N34 en het Dwarspad (Gemeente Coevorden) Zonneakker 'De Watering' een archeologisch bureauonderzoek' is bij het bevoegd gezag bekend (ArGeoBoorrapport 1408, d.d. 23 februari 2016).

Het onderhavige project is naar aard en te verwachten invloed op het bodemarchief vergelijkbaar met het project waarvoor het eerdergenoemde archeologisch bureauonderzoek is uitgevoerd. In beide gevallen gaat het om realisatie van zonnenvelden met daarbij behorende bouwwerken en uit te voeren

graafwerkzaamheden en grondbewerkingen. De projectgebieden vertonen door hun ligging aansluitend op en temidden van de onderzochte percelen en ook vanuit historisch oogpunt grote overeenkomsten met elkaar. Daarmee is het redelijk om aan te nemen dat de bevindingen en conclusies van dit bureauonderzoek analoog van toepassing zijn op de onderhavige projectgebieden.

Over de resultaten van het voornoemde archeologisch bureauonderzoek is overleg gevoerd tussen het bedrijf ArGeoBoor en de gemeentelijk archeologisch deskundige omtrent de vraag hoe om te gaan met de aanbevelingen. Daarbij is geconcludeerd dat vervolgonderzoek wenselijk is. Voor wat betreft de naast en aansluitend op de projectgebieden gelegen percelen is daarom een veldonderzoek uitgevoerd.

Het vervolgonderzoek is uitgevoerd door onderzoeksbureau Laagland Archeologie. Het onderzoeksrapport 'Laagland Archeologie Rapport 107 Inventariserend veldonderzoek - verkennende fase Coevorden, Dwarspad gemeente Coevorden (DR) Zonneakker 'De Watering', d.d. september 2017 is bekend bij het bevoegd gezag. Onderstaand volgen de resultaten van dit onderzoek (integraal overgenomen samenvatting uit genoemd onderzoek).

Samenvatting

Uit het verkennend booronderzoek blijkt dat de bodem ter plaatse van de hogere pleistocene gronden tot in de C-horizont is verstoord. Een groot deel van het plangebied bestaat uit van oorsprong laaggelegen verspoelde zandgronden. In de loop van het Holoceen is het gebied begroeid geraakt met veen, waarvan in de lagere delen nog restanten zijn aangetroffen. In gebieden waar veen is aangetroffen kunnen nog archeologische vondsten in de vorm slachtafval, resten van houten constructies, offervondsten of verloren werktuigen aanwezig zijn. Dit betreffen allen puntlocatie die slechts bij grootschalige veenaufgravingen zullen worden aangetast en ook alleen dan op te sporen zijn.

In de beide deelgebieden zijn geen grootschalige graafwerkzaamheden in het veen voorzien. Eventuele archeologische resten, die zeer lokaal nog in het veen aanwezig kunnen zijn, zullen hierdoor niet bedreigd worden.

Op basis van de resultaten van het veldonderzoek en de aard van de voorziene ingrepen wordt geadviseerd geen archeologisch vervolgonderzoek in het plangebied uit te voeren. De implementatie van dit advies is in handen van de bevoegde overheid, de gemeente Coevorden. Mochten bij graafwerkzaamheden onverhoopt toch archeologische resten worden aangetroffen, dan geldt conform de Erfgoedwet (art. 5.10) een meldingsplicht. Dit kan bij de gemeente Coevorden.

Het bevoegd gezag heeft ingestemd met de uitkomsten van dit veldonderzoek, dat als gezegd betrekking heeft op de gronden direct aansluitend op en temidden van de onderhavige projectlocaties.

Het onderhavige project is naar aard en te verwachten invloed op het bodemarchief vergelijkbaar met het project waarvoor het hiervoor genoemde archeologisch veldonderzoek is uitgevoerd. In beide gevallen gaat

het om realisatie van zonnevelden met daarbij behorende bouwwerken en uit te voeren graafwerkzaamheden en grondbewerkingen. Er vinden geen grootschalige bodemingrepen plaats. De projectgebieden vertonen door hun ligging aansluitend op en temidden van de onderzochte percelen en ook vanuit historisch oogpunt grote overeenkomsten met elkaar. De verwachting is dat de bovenlaag (waarschijnlijk door diepploegen in het kader van een ruilverkavelingstraject in het verleden) is verstoord.

Om te kunnen beoordelen of deze veronderstelling juist is, is in overleg met de gemeentelijk archeologisch deskundige besloten om een verkennend booronderzoek uit te voeren, bestaand uit enkele boringen verspreid over de percelen. Op die manier kan de gaafheid en aard van de bodem worden vastgesteld. Indien hieruit blijkt dat geen sprake is van een podzolbodem/moerige podzolbodem, dan is de kans op bewoningsresten aldaar erg gering en kan vervolgonderzoek achterwege blijven.

Voor genoemd onderzoek is in opdracht van initiatiefnemer uitgevoerd. De resultaten van het onderzoek zijn neergelegd in het rapport 'Bureauonderzoek en Inventariserend veldonderzoek - verkennende fase Coevorden, twee percelen tussen Dwarspad en N34 gemeente Coevorden (DR)' (kenmerk: Laagland Archeologie Rapport 167). Het rapport is als bijlage bijgevoegd bij de aanvraag omgevingsvergunning. Uit het onderzoek blijkt het volgende (Samenvatting):

Uit het bureauonderzoek is gebleken dat het plangebied is gelegen in een landschappelijk laaggelegen zone, waar met veen opgevulde fossiele beeklopen afgewisseld worden met lage zand- en leemruggen. Op intacte hoogten kunnen archeologische resten verwacht worden van jagers en verzamelaars uit de periode laat- Paleolithicum en Mesolithicum tot het gebied overgroeid raakte met veen. In gebieden met dikkere veenlagen kunnen nog archeologische vondsten in de vorm slachtafval, resten van houten constructies, offervondsten of verloren werktuigen aanwezig zijn. Dit betreffen puntlocaties die slechts bij grootschalige veenafgravingen zullen worden aangetast en ook alleen dan op te sporen zijn.

Uit intensief verkennend booronderzoek op twee naastgelegen percelen blijkt dat de bodem sterk verstoord is. Voor de percelen van het onderhavige plangebied geven de gebruikers aan dat deze in de ruilverkavelingsperiode volledig zijn gediepwoeld en/of geploegd. Om dit na te gaan er voor gekozen om op beide terreinen vijf verkennende boringen uit te voeren. Uit deze boringen is gebleken dat de bodem inderdaad tot enkele decimeters in de C-horizont geroerd is. Hoge zandkoppen zijn verstoord waardoor geen resten van kampen van jagers en verzamelaars meer verwacht worden. Eventuele resten in met veen opgevulde laagten kunnen nog wel verwacht worden, maar deze worden pas bedreigd door grootschalige ontgravingen, welke bij het aanleggen van een zonnepark niet aan de orde zijn.

Op basis van de resultaten van het onderzoek en de aard van de voorziene ingrepen wordt geadviseerd geen archeologisch vervolgonderzoek in het plangebied uit te voeren.

Geconcludeerd kan worden dat het aspect archeologie niet in de weg staat aan vergunningverlening.

3.6 Ecologie

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden, ter vervanging van de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet. De wet staat in het teken van het verbinden van ecologie en economie en bescherming van de natuur. De wet geeft als uitgangspunt dat er geen schade mag ontstaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit nadrukkelijk is toegestaan. Soms is het onvermijdelijk dat er schade wordt gedaan aan beschermde dieren en planten.

Bij ieder ruimtelijk plan moet, met het oog op de natuurbescherming, rekening worden gehouden met het bepaalde in de Wet natuurbescherming. Er wordt onderscheid gemaakt in gebiedsbescherming en soortenbescherming.

Gebiedsbescherming

De bescherming van Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten is geregeld in de Wet Natuurbescherming. Indien ontwikkelingen (mogelijk) leiden tot aantasting van de natuurwaarden binnen deze gebieden, moet een vergunning worden aangevraagd. Daarnaast moet rekening worden gehouden met het beleid ten aanzien van het NatuurNetwerk Nederland (NNN) (voorheen Ecologisch Hoofdstructuur).

In de directe omgeving van het plangebied is geen sprake van Natura 2000-gebieden.

Het NNN is een landelijk netwerk van natuur- en agrarische gebieden met een speciale natuurkwaliteit. Het netwerk bestaat zowel uit afzonderlijke natuurgebieden als uit verbindingszones die deze natuurgebieden met elkaar verbinden.

De grote boswachterijen, de uitgestrekte heidevelden en de oude hoogveenkernen maken deel van uit van het NNN. De 14 Drentse Natura 2000-gebieden vormen een belangrijk onderdeel van de bestaande natuur. Het behalen van Europese natuurdoelen voor deze gebieden vormt de belangrijkste natuuropgave voor het NNN.

Binnen het NNN liggen ook gebieden met andere functies. Vaak zijn deze gebieden geheel of gedeeltelijk gelegen in het NNN. Het kan hierbij onder andere gaan om agrarische gronden, recreatieterreinen, erven, waterlopen en bermen. Een deel van de agrarische gronden binnen het NNN zullen omgevormd worden tot natuur. Deze terreinen bieden kansen voor de terugkeer van bijzondere planten- en diersoorten.

Binnen het NNN liggen ook gronden waarop boeren agrarisch natuurbeheer uitoefenen. Agrarische natuurverenigingen hebben een belangrijke rol bij het behouden en ontwikkelen van natuur op deze gronden. Niet alle gronden waar agrarisch natuurbeheer plaatsvindt liggen binnen het NNN.

Ecologische verbindingen vormen een waardevol onderdeel van het NNN. Via bermen, natuurstroken langs watergangen en ecoducten zoals die over de A28 kunnen dieren van het ene gebied naar het andere trekken. Dat komt ten goede aan de kwaliteit van de natuurgebieden. Bovendien vormen deze verbindingen een belangrijk onderdeel van de groene dooradering van onze provincie.

Op onderstaande afbeelding zijn in het groen de gebieden weergegeven die onderdeel uitmaken van het NatuurNetwerk Nederland.

Figuur 6: Fragment kaartmateriaal NatuurNetwerk Nederland

Het dichtstbij de projectlocaties gelegen natuurgebied dat onderdeel uitmaakt van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) betreft natuurgebied Dalerpeel. De afstand van de projectlocaties tot dit natuurgebied bedraagt meer dan 2 kilometer.

De ruimtelijke invloed van een zonneweide op de omgeving is zeer beperkt. Het gebied zal (mede vanuit veiligheidsoogpunt) niet toegankelijk zijn voor derden. Uitsluitend ten behoeve van beheer en onderhoud zal het projectgebied incidenteel/enkele malen per jaar worden betreden. Het zonnepark hoeft niet te worden verlicht. Hiermee en gelet op de ruime afstand tot het gebied kan gesteld worden dat de aanwezigheid van het zonnepark de natuurwaarden van Dalerpeel niet schaadt.

Soortenbescherming

Het plangebied is sinds jaren in gebruik als agrarische grond en wordt als zodanig met enige regelmaat bewerkt. Door het agrarisch grondgebruik is de kans zeer gering dat hier beschermde soorten voorkomen en als gevolg van realisatie van het project worden verstoord. Er worden geen sloten gedempt of gebouwen gesloopt. Evenmin worden bomen gekapt, nu besloten is om het bosje in het zuid-oostelijke deel van het projectgebied om landschappelijke redenen te behouden. Het aspect soortenbescherming staat daarmee niet in de weg aan vergunningverlening.

3.7 Externe veiligheid

Externe veiligheid gaat om het beperken van de kans op en het effect van een ernstig ongeval voor de omgeving door:

- het gebruik, de opslag en productie van gevaarlijke stoffen (inrichtingen);

- het transport van gevaarlijke stoffen (buisleidingen, wegen, waterwegen en spoorwegen);
- het gebruik van luchthavens.

De dichtstbijzijnde risicovolle inrichting ligt op ongeveer 500 meter afstand en betreft een gasproductielocatie. Een zonnepark is geen kwetsbaar of beperkt kwetsbaar object in de zin van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (er zijn geen personen aanwezig). Gelet hierop leidt de aanwezigheid van het zonnepark niet tot een vergroting van de kans op en het effect van ernstige ongevallen.

Het project maakt niet de realisatie van een risicovolle inrichting mogelijk. Vanuit het oogpunt van externe veiligheid is daarmee geen sprake van belemmeringen.

In het projectgebied bevindt zich een aantal buisleidingen voor gastransport. Deze leidingen en de zone langs deze leidingen worden vrijgelaten van bebouwing (zie hierna, paragraaf 3.9, Planologisch relevante leidingen).

3.8 Overige veiligheidsaspecten

In het kader van vooroverleg is door het bevoegd gezag afstemming gezocht met de Veiligheidsregio Drenthe. Vanuit de Veiligheidsregio is aandacht gevraagd voor de veiligheid van het wegverkeer en de bereikbaarheid van het terrein bij brand.

Veiligheid voor het wegverkeer

De velden met zonnepanelen grenzen aan de oostzijde aan de N34 en aan de afrit van de N34. De westzijde wordt begrensd door het Dwarspad en de Dreef. In theorie bestaat de mogelijkheid dat wegverkeer hinder ondervindt als gevolg van spiegelingen in de zonnepanelen. Mede om hinder voor het wegverkeer te voorkomen, zijn de volgende maatregelen getroffen:

- Dreef: De opstellingen met zonnepanelen worden gescheiden van de weg door een aarden wal met bosschages. De hoogte van de wal met bosschages is dermate, dat deze ervoor zorgt dat het verkeer geen hinder ondervindt van spiegelingen.
- Dwarspad: Langs het Dwarspad bevindt zich de boerderij van [REDACTED] en een vrij dichte laanbeplanting. Door deze beplanting, de oriëntatie van de opstellingen en het type zonnepaneel dat zal worden toegepast, valt hier voor het wegverkeer geen hinder te verwachten.
- N34/afrit N34: De opstellingen met zonnepanelen bevinden zich op ruime afstand van de rijbaan (altijd minimaal 30 à 35 meter). Ter plaatse van de afrit is deze afstand groter. Tussen de rijbaan en de opstellingen met zonnepanelen wordt opgaande beplanting aangebracht. Tenslotte wordt met de gekozen oriëntatie en in de fabricage van de panelen rekening gehouden met het voorkomen van spiegeling. Hiermee levert het project geen hinder op voor het verkeer op de N34 en de afrit.

Bereikbaarheid blusvoertuigen / vluchtmogelijkheid bij brand

Van belang is dat blusvoertuigen bij calamiteiten het terrein goed kunnen bereiken en dat vluchtmogelijkheden vanaf het terrein adequaat worden aangeduid. Bij de verdere uitwerking van het

initiatief zal hiermee rekening worden gehouden, door te kiezen voor voldoende brede en verharde paden en het aanbrengen van vluchtrouteaanduidingen.

De nog in te dienen aanvraag omgevingsvergunning voor het onderdeel 'bouwen' zal ten aanzien van de voornoemde veiligheidsaspecten ter nadere beoordeling worden voorgelegd aan de Veiligheidsregio en Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe.

3.9 Luchtkwaliteit

Het wettelijk kader met betrekking tot de luchtkwaliteit is sinds 2007 vastgelegd in hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer (Wm) en in de algemene maatregel van bestuur: 'Niet in betekenende mate bijdragen' (Besluit NIBM) en de ministeriële regeling NIBM (Regeling NIBM). In titel 5.2 van de Wm is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) geregeld. In dit programma staat onder andere beschreven wanneer en hoe overschrijding van luchtkwaliteitsnormen moet worden aangepakt. In het programma wordt rekening gehouden met nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Ontwikkelingen die binnen het programma passen hoeven niet te worden getoetst aan de luchtkwaliteitsnormen. Voor projecten die niet in betekende mate bijdragen aan luchtverontreiniging, hoeft geen onderzoek te worden gedaan naar de luchtkwaliteit. In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën opgenomen die niet in betekende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging.

De opstellingen met zonnepanelen en transformatoren zelf veroorzaken geen emissies die gevolgen kunnen hebben voor de luchtkwaliteit. Met het voorgenomen plan is voorts geen sprake van een significante verkeersaantrekkende werking. Er vinden enkel verkeersbewegingen plaats in de aanlegfase. In de gebruiksfase vindt alleen verkeer plaats dat samenhangt met het beheer en onderhoud. Het voorgenomen plan draagt dan ook niet in betekende mate bij aan de luchtkwaliteit.

3.10 Planologisch relevante leidingen

In beide percelen bevindt zich een planologisch relevante gasleiding. De leiding loopt parallel aan de N34 en vertakt zich op het meest zuidelijke perceel in zuidelijke en oostelijke richting. Deze leiding en de zone langs deze leiding zijn in het vigerende bestemmingsplan voorzien van een beschermende regeling. In beginsel mogen binnen de leidingzone geen werkzaamheden plaatsvinden die de leiding kunnen beschadigen of gevolgen kunnen hebben voor het doelmatig functioneren en het beheer en onderhoud van de leiding. In het project is rekening gehouden met de aanwezigheid van deze leiding door binnen de leidingzone geen bouwwerken te realiseren, graafwerkzaamheden uit te voeren of anderszins activiteiten uit te voeren die de belangen van de leiding kunnen schaden. Hekwerken worden geplaatst buiten de beschermingszone langs de leiding. De gronden ter plaatse van de leiding zullen worden gebruikt ten behoeve van de landschappelijke inpassing van het project en worden ingezaaid met een bijenmengsel. Er wordt geen diepwortelende beplanting aangebracht. Op de bij de aanvraag indiende situatietekening is (in beige) de zone aangegeven waarbinnen bouwwerken mogen worden gerealiseerd. Deze bebouwingszone bevindt zich volledig buiten de leidingzone. Hiermee is geborgd dat met het verlenen van planologische medewerking middels een omgevingsvergunning geen bouwwerken worden toegestaan binnen de leidingzone. De aanwezigheid van de gasleiding staat daarmee niet in de weg aan realisatie van de zonnevelden.

Door middel van de informatie via het KLIC-systeem zal rekening worden gehouden met eventueel overig aanwezige (niet-planologisch relevante) leidingen.

3.11 (Vormvrije) m.e.r.-beoordeling

Projecten die zien op het opwekken van zonne-energie zijn niet opgenomen in het Besluit milieueffectrapportage (m.e.r.). Ook is geen sprake van een landinrichtingsproject. Voor zover het onderhavig project wel zou worden aangemerkt als landinrichtingsproject, blijft de omvang ervan ruim onder de drempelwaarde voor landinrichtingsprojecten uit het Besluit m.e.r. (125 ha). Gelet op de omvang van het totale project (circa 45 ha), de kenmerken van het project (zonnepark) en de aard van de effecten (zeer beperkt), kan geconcludeerd worden dat het uitvoeren van een m.e.r.-beoordeling of het doorlopen van een m.e.r.-procedure niet aan de orde is. Er geldt wel een zogenaamde vergewisplicht, waarvoor een vormvrije m.e.r.-beoordeling moet worden doorlopen.

Deze ruimtelijke onderbouwing en de in het kader van deze onderbouwing uitgevoerde onderzoeken en toetsen kunnen gelden als de bedoelde vormvrije m.e.r.-beoordeling. Uit de beoordeling blijkt afdoende dat de realisatie van de beoogde zonnenvelden geen significante (negatieve) effecten heeft op het milieu. Op basis hiervan kan het bevoegd gezag besluiten dat geen milieueffectrapport hoeft te worden opgesteld.

4 Procedure en uitvoerbaarheid

4.1 Procedure

Initiatiefnemer heeft er in eerste instantie voor gekozen om uitsluitend een aanvraag omgevingsvergunning in te dienen als bedoeld in artikel 2.1, lid 1, aanhef en onder b van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening). Na vergunningverlening zal het project binnen de vergunde planologische kaders verder uitgewerkt worden en zullen de overige vergunningplichtige activiteiten worden aangevraagd (bouwen, uitvoeren van een werk of werkzaamheden etc.).

De gevraagde omgevingsvergunning moet worden voorbereid met de uniforme uitgebreide voorbereidingsprocedure als beschreven in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Burgemeester en wethouders van Coevorden zijn bevoegd om de vergunning te verlenen. De vergunning kan uitsluitend worden verleend in het geval de raad van Coevorden vooraf verklaart hiertegen geen bedenkingen te hebben. Deze verklaring van geen bedenkingen mag uitsluitend worden geweigerd in het belang van een goede ruimtelijke ordening.

4.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Het initiatief is een logische invulling van de gronden, gelet op het beoogde gebruik van de naastgelegen percelen, die eveneens als zonneweide zullen worden ingericht. In de voorbereidingsprocedure ten behoeve van het bestemmingsplan 'Zonneakker De Watering, Coevorden' (de naastgelegen zonnenvelden) is niet gebleken van grote maatschappelijke bezwaren. Dit maakt dat ook ten aanzien van het onderhavige project deze maatschappelijke bezwaren op voorhand niet zijn te verwachten.

Desondanks heeft de initiatiefnemer samen met een bestuurlijke vertegenwoordiging vanuit de gemeente gesproken met een vertegenwoordiging van het nabijgelegen dorp Steenwijksmoer (Plaatselijk Belang Steenwijksmoer). Naar aanleiding van dit gesprek heeft de initiatiefnemer een aantal wijzigingen in diens plan doorgevoerd, waarmee hij verwacht tegemoet te komen aan de belangen vanuit het dorp. Het gaat om de volgende aanpassingen ten aanzien van het concept-plan dat besproken is:

- Verkleinen van het zonnepark (het zuidelijke deel van de zuidelijke projectlocatie wordt niet ingevuld met zonnepanelen);
- behoud van de bomen en het gras in het zuidelijke gedeelte van het zuidelijke projectgebied (afrit N34-provinciale weg-Dreef);
- verlagen van de maximaal toegestane hoogte van de panelen (van 3 meter naar 2,7 meter maximaal);
- het beperken van het zicht op de zonnepanelen vanaf de Dreef door middel van inpassingsmaatregelen (aarden wal met begroeiing in plaats van de eerder voorgestelde laanbeplanting).

Vóór besluitvorming is voorts een ontwerp-omgevingsvergunning ter inzage gelegd. Gedurende de inzageperiode van zes weken bestond voor eenieder de gelegenheid om zijn of haar zienswijze omtrent het

project en de ontwerp-omgevingsvergunning kenbaar te maken. Dit heeft geleid tot het indienen van meerdere zienswijzen. Het college heeft de zienswijzen beoordeeld. De reactie van het college op de ingediende zienswijzen is verwoord in de 'Zienswijzennota omgevingsvergunning Zonnevelden [REDACTED] Coevorden'. De zienswijzen vormen geen aanleiding om de omgevingsvergunning te weigeren. Voor de motivering zij verwezen naar eerdergenoemde zienswijzennota.

Het project kan als maatschappelijk uitvoerbaar worden beschouwd.

4.3 Economische uitvoerbaarheid

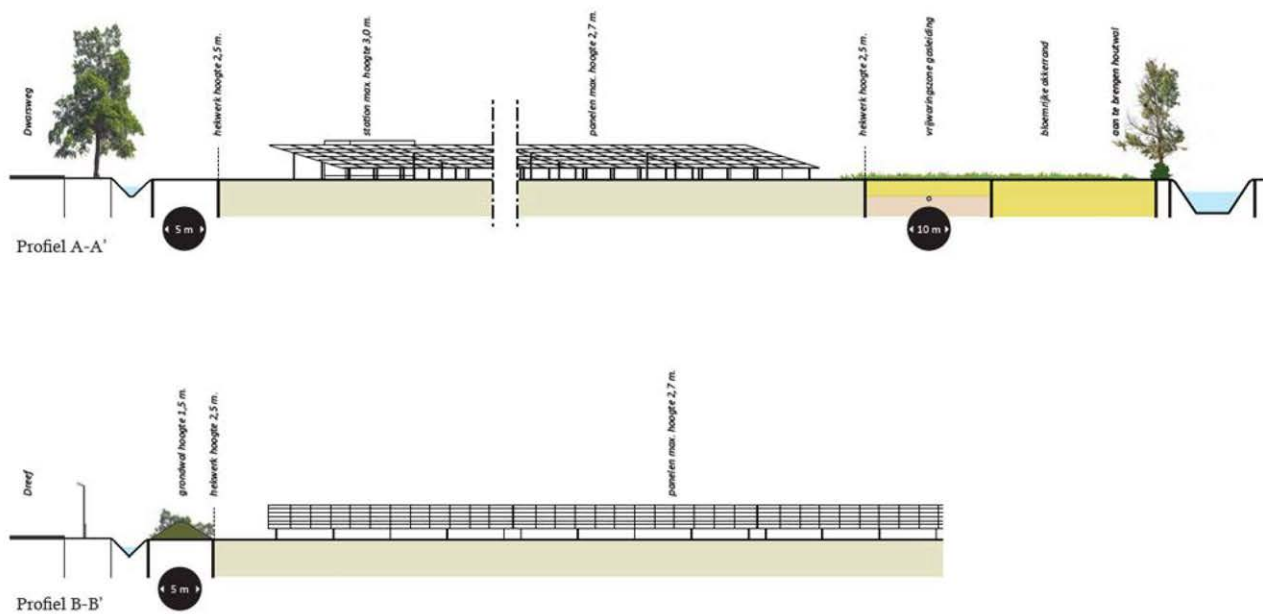
Gelet op de aard (er is geen sprake van realisatie van gebouwen) en omvang van het project is er geen aanleiding voor het opstellen van een exploitatieplan. De kosten voor realisatie en exploitatie van de zonneweide worden gedragen door de initiatiefnemer. Daarbij is het verkrijgen van een positieve SDE+-subsidiebeschikking van belang. De onderhavige omgevingsvergunning vormt een indieningsvereiste bij het indienen van de SDE+-subsidieaanvraag.

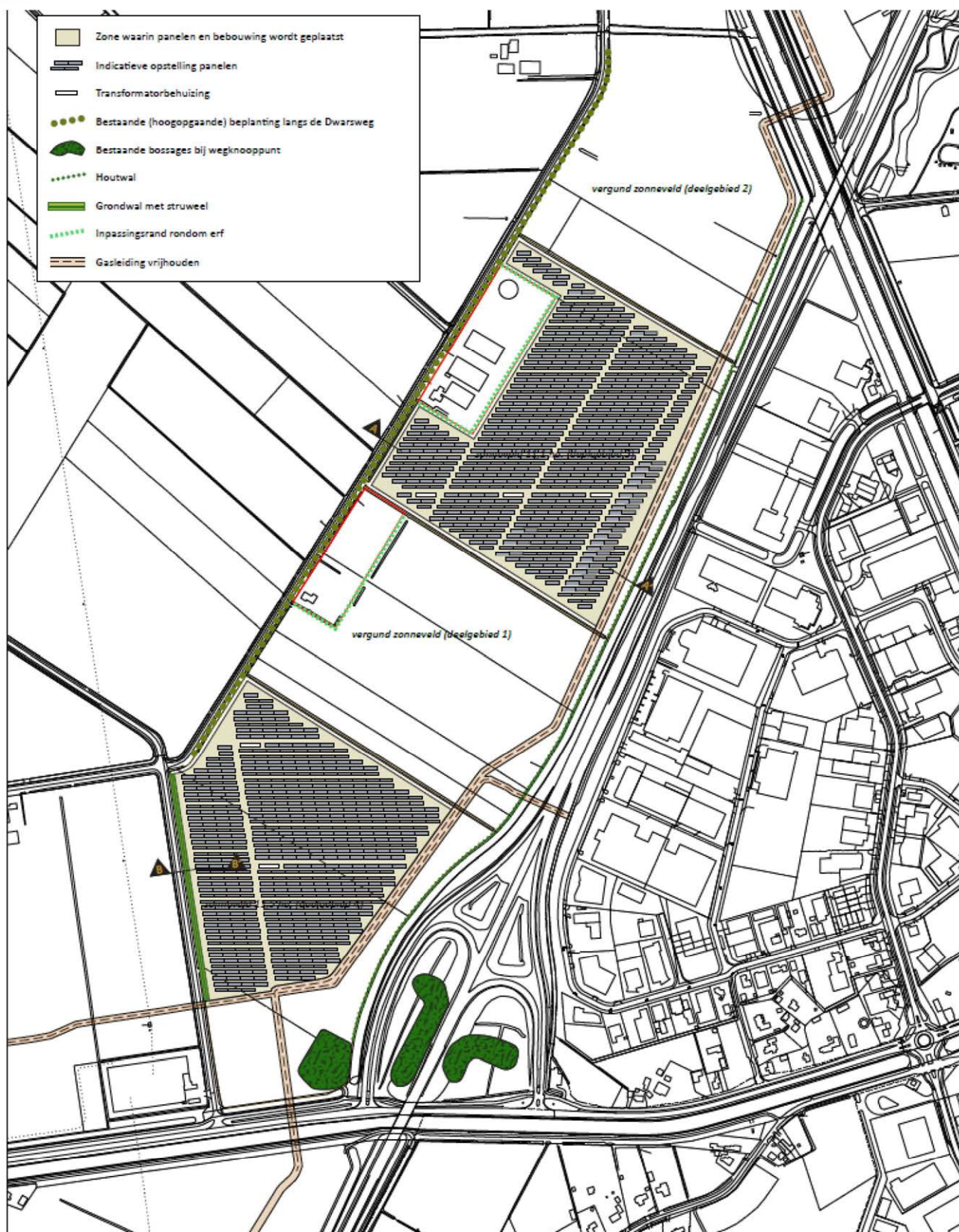
Gelet op de vrije ligging van het projectgebied, daarmee de ruime afstand tot gebouwen van derden, het feit dat de omliggende gronden in gebruik zijn ten behoeve van agrarische doeleinden en verkeersdoeleinden, alsmede de aard en invloed op de omgeving van de zonneweide, is de kans zeer gering dat derden (plan)schade leiden als gevolg van het project. Desalniettemin is met initiatiefnemer een overeenkomst gesloten waarin hij zich bereid verklaard eventuele plandschadeposten en daarmee samenhangende procedurele kosten voor diens rekening te nemen.

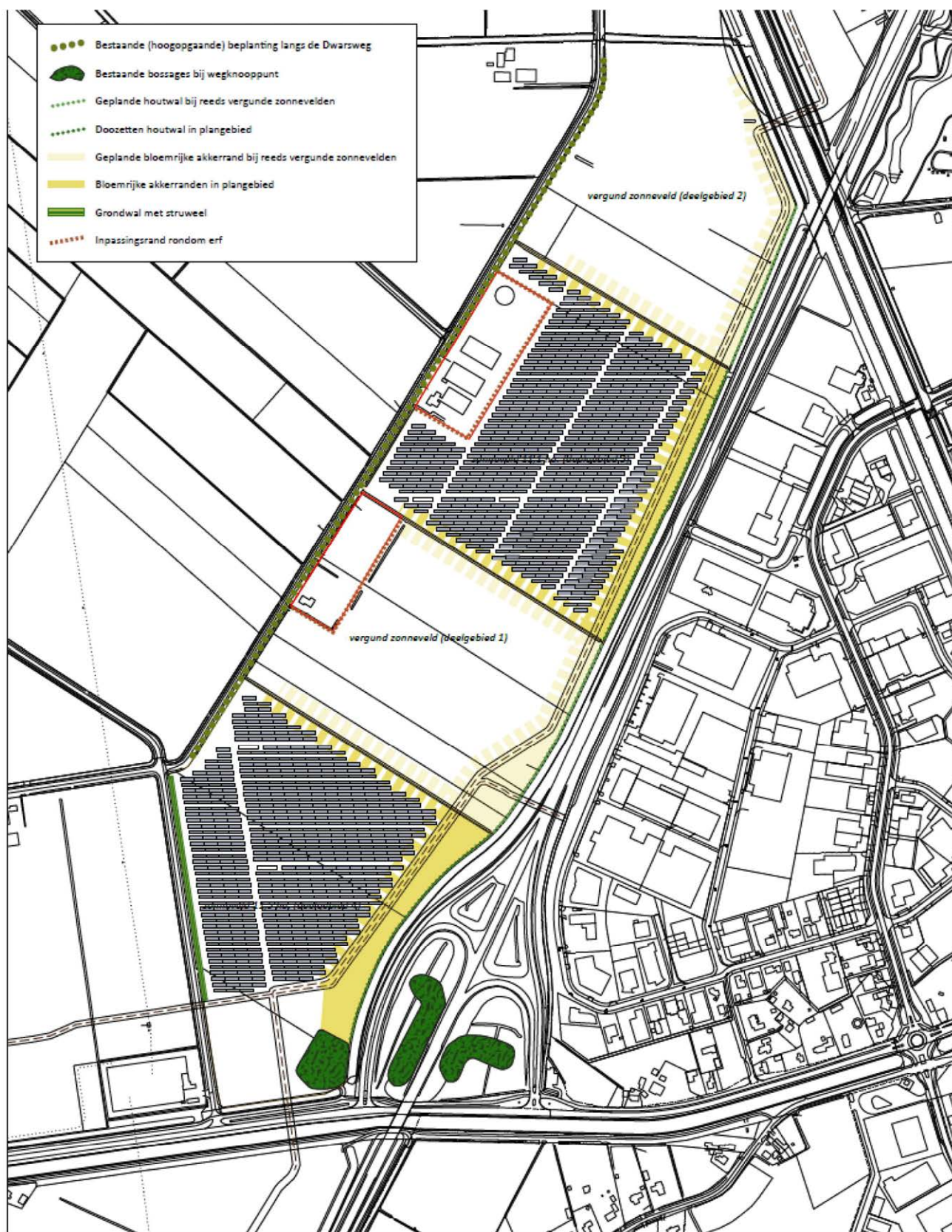
Het project moet economisch uitvoerbaar worden beschouwd.

Bijlage 1 Tekeningen beoogde situatie

Bijlage 2 Advies Waterschap Vechtstromen

do 26-4-2018 09:44

Harrie de Lang <H.de.Lang@vechtstromen.nl>

Watertoets,20180419-63-17675 zonnepanelen zonnenvelden Prinsen Dwarspad Coevorden

Aan Nico la Crois

Geachte heer Lacrois,

U heeft twee maal een watertoets ingediend mbt de zonnenvelden aan het Dwarspad te Coevorden.

Na telefonische toelichting bleek dat u de toetsen niet direct terug had ontvangen.

Bij het tweede plan had u aangegeven vraag 8 en 9 met ja had beantwoordt terwijl dit net als bij het eerste plan met "nee" had moeten beantwoorden.

Beide plannen vallen onder de korte procedure.

Er is geen waterschapsbelang.

T: 088 2203333
www.vechtstromen.nl

Bijlage 3 Email provincie Drenthe d.d. 20 februari 2019

wo 20-2-2019 16:24

Maurice Wenker <M.Wenker@drenthe.nl>

FW: biodivers coevorden

Aan: Patriek Poppers
Cc: Ane Anetha

Dag Patriek,

Ik zou jullie nog opmerkingen sturen met betrekking tot de borging van de biodiversiteit. Het was mij even ontschoten, maar hierbij alsnog. Zie onderstaand. Ik hoop dat je ermee uit de voeten kunt. Als je nog vragen hebt, dan hoor ik het wel.

Er zijn twee opties (of eigenlijk 3)

- 1) Inzaaien met een vast bloemenmengsel – kijk naar bodemomstandigheden, creëer gradiënten (= meer diversiteit) en besteed aandacht aan de aanleg. Beheer bestaat uit één of twee keer per jaar gefaseerd! maaien en afvoeren (vooral in het begin zou ik aanraden zeker twee keer te maaien. Gebruik inheemse kruiden!)
- 2) Inzaaien met akkermengsel (zijn 1 jarige) – geeft meer kleur (klaproos, korenbloem, ganzenbloem). Zaai ook granen en zonnebloemen mee, hierdoor wordt het aantrekkelijk voor vogels en kleine zoogdieren. Beheer bestaat uit 1 keer per jaar ondiep frezen (max 5 cm) zodat er open grond blijft voor de kieming van 1 jarigen. Bijzaaien is over het algemeen jaarlijks nodig (zeker aan het begin). Vanuit oogpunt biodiversiteit zou je ook gefaseerd stukken 2 jaar over kunnen laten staan. Maaien en afvoeren is niet nodig, ongewenste soorten wieden (bv akkerdistel en ridderszuring) kan.
- 3) Een combinatie van 1 en 2 is natuurlijk ook mogelijk, dat geeft maximale biodiversiteit ;-)

In het algemeen:

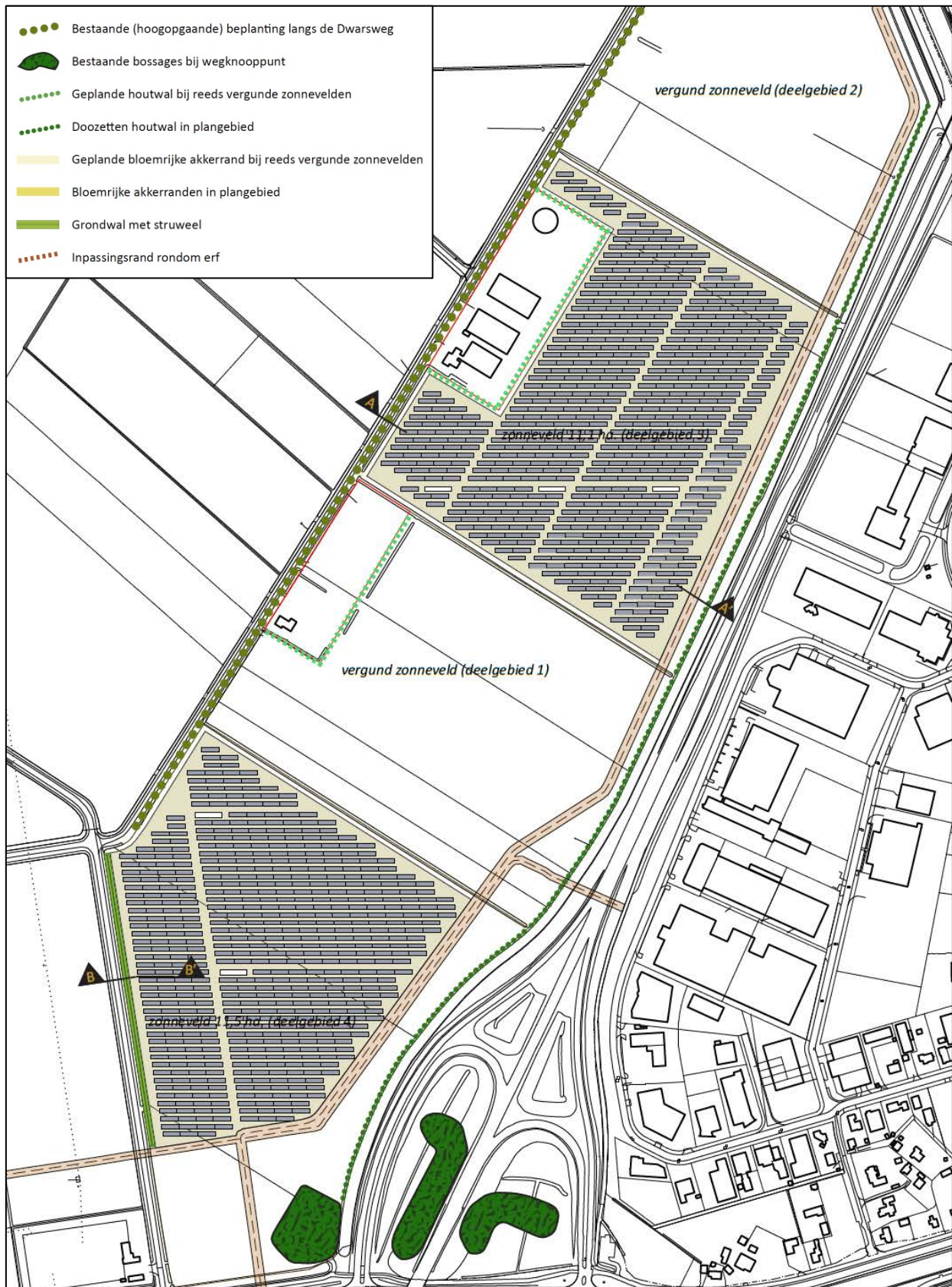
Win informatie in bij experts, zoals de Cruydhoeck. Eigenlijk hebben zij een hele goed handleiding geschreven https://issuu.com/cruydhoeck8/docs/klein_bestand_catalogus_2019. Van bladzijde 35 tot 46 staat precies omschreven hoe je een bloemenweide of akker met akkerkruiden moet aanleggen en beheren!

Schakel voor de aanleg (en beheer) een ecologisch hovenier in (bijvoorbeeld klavertje 4, heeft veel ervaring met de aanleg van bloemrijke graslanden en akkers)

Groet,
Maurice Wenker
Ruimtelijk ontwerper
Provincie Drenthe
Tel. 06 – 528 444 31

Zienswijzennota omgevingsvergunning Zonnevelden Prinsen, Coevorden

Inhoudsopgave

Inhoud

1	Inleiding.....	3
1.1	Procedure en opzet zienswijzennota	3
1.2	Beknopte beschrijving plan	3
1.3	Wet bescherming persoonsgegevens	3
1.4	Ingediende zienswijzen	3
2	Behandeling zienswijzen.....	4
	Zienswijze 1	4
	Zienswijze 2	9

1 Inleiding

1.1 Procedure en opzet zienswijzennota

Er is een aanvraag voor een omgevingsvergunning binnengekomen om af te wijken van het bestemmingsplan ten behoeve van een zonnepark op agrarische gronden, kadastraal bekend onder Coevorden, sectie L, perceelnummers 1385, 1386, 1391, 1392, 1393, en gelegen aan het Dwarspad te Coevorden.

Het plan voor een zonnepark past niet binnen het geldende bestemmingsplan 'Buitengebied'. Middels een omgevingsvergunning op grond van artikel 2.12, lid 1, aanhef en onder a onder 3 van de Wabo (zogenoeten projectbesluit) kan worden afgeweken van het bestemmingsplan. De ontwerp-omgevingsvergunning, de "ontwerp verklaring van geen bedenkingen (vvgb)" van de gemeenteraad en de aanvraag met de bijbehorende stukken hebben van vrijdag 28 december 2018 tot vrijdag 8 februari 2019 ter inzage gelegen. Tijdens deze termijn kon een ieder zijn zienswijze over de ontwerp-omgevingsvergunning en de ontwerp vvgb naar voren brengen bij de gemeenteraad. Binnen deze periode zijn er 80 zienswijzen ingediend. Eén zienswijze is later weer ingetrokken waarmee het totaal aantal te behandelen zienswijzen 79 bedraagt.

In deze onderhavige zienswijzennota worden de ingekomen zienswijzen samenvattend beschreven en voorzien van een reactie. Daar waar een onderdeel van een zienswijze leidt tot een aanpassing, is de reactie vetgedrukt. Tevens bevat deze zienswijzennota een hoofdstuk waarin de wijzigingen worden beschreven die naar aanleiding van de zienswijzen en ambtshalve zijn doorgevoerd.

1.2 Beknopte beschrijving plan

De aanvraag omgevingsvergunning voorziet in de aanleg van een zonnepark op twee percelen aansluitend aan een onherroepelijk vergunde zonnepark nabij het perceel Dwarspad 4 in Coevorden. De percelen staan kadastraal bekend onder Coevorden, sectie L, perceelnummers 1385, 1386, 1391, 1392, 1393. De totale oppervlakte van het plangebied bedraagt circa 29 ha. Het plangebied is gelegen binnen het geldende bestemmingsplan 'Buitengebied' en heeft daarin de bestemming 'agrarisch met waarden – ontginningenlandschap'. Binnen deze bestemming is een zonnepark niet toegestaan. Aansluitend aan het plangebied heeft onlangs een bestemmingsplanherziening plaatsgevonden. Tegen dit plan zijn geen zienswijzen ingediend. Dit plan is inmiddels onherroepelijk.

1.3 Wet bescherming persoonsgegevens

Sinds 25 mei 2018 is de Algemene verordening gegevensbescherming (Avg) van toepassing. Om deze reden worden in deze zienswijzennota geen NAW-gegevens vermeld. Deze nota wordt als onderdeel van de besluitvorming op internet gepubliceerd. In verband met de Avg zijn de zienswijzen daarom geanonimiseerd. De werking van de Avg strekt zich niet uit tot gegevens omtrent natuurlijke personen, die behoren tot een rechtspersoon. Dit geldt bijvoorbeeld ook voor stichtingen of verenigingen. Deze namen zijn daarom niet geanonimiseerd. Dit geldt ook voor personen die beroepsmatig betrokken zijn bij de procedure (namen van advocaten, gemachtigden en dergelijke).

1.4 Ingediende zienswijzen

Binnen de inzagetermijn zijn er in totaal 80 zienswijzen ingediend. Eén zienswijze is later weer ingetrokken waarmee het totaal aantal te behandelen zienswijzen 79 bedraagt. Het betreffen de volgende zienswijzen:

1. Zienswijze 1 van Plaatselijk Belang Steenwijksmoer met kenmerknummer 10821-2018 en binnengekomen op 1 februari 2019;
2. Zienswijze 2 van mw. mr. drs. J.M. Stedelaar (Stichting Achmea Rechtsbijstand), namens Woonerf Haverkort B.V., Hoofdweg 89, 7741 PM in Coevorden met kenmerknummer 4339-2019 en binnengekomen op 7 februari 2019.

De zienswijze van Plaatselijk Belang Steenwijksmoer (hierna: PBS) is naast door de stichting zelf door 77 personen ingediend.

2 Behandeling zienswijzen

De ingediende zienswijze is samengevat en van een reactie voorzien. Tevens is per onderdeel aangegeven of er aanleiding is voor aanpassing van het plan.

Zienswijze 1

Samenvatting zienswijze

- 1.1** Het college hanteert conform de 'zonneladder' de prioritering dat eerst moet worden gekeken naar de mogelijkheden voor 'gebouw gebonden: zon op dak' (optie 1). Volgens PBS heeft de gemeente hier niet de prioriteit aan gegeven en te weinig initiatief genomen zonnepanelen op het dak te promoten bij haar inwoners. Op dit moment zijn alle opties voor zonnepanelen op daken ons inziens nog niet genoeg onderzocht en benut. Voorbeelden van gebouwen waar geen zonnepanelen opzitten zijn het gemeentehuis, Fort Verlaat en het oude gemeentehuis. Ook geeft PBS aan dat zij geen initiatieven van de gemeente heeft gezien waarin inwoners worden aangespoord tot het nemen van zonnepanelen op het dak om mooie landbouwgronden te sparen.
- 1.2** PBS beschrijft dat Rijksadviseur voor de leefomgeving van mening is dat zonnepanelen zoveel mogelijk op daken moeten liggen en daar waar energie gebruikt wordt, zoals op ongebruikte delen van bedrijventerreinen. De Rijksadviseur vindt dat gemeenten te snel meegaan in plannen van zonneprojectontwikkelaars. In het buitengebied zouden alleen zonneparken mogen komen als andere opties zijn uitgeput. Het buitengebied moet geen industrielandchap worden. PBS onderschrijft die mening en vindt dat de gemeente te snel meegaat in initiatieven voor grote zonneparken terwijl optie 1 van de zonneladder nog niet genoeg is uitgewerkt.
- 1.3** PBS is van mening dat optie 2 van de zonneladder 'grondgebonden: zon op maaiveld (binnen stedelijke omgeving)' onvoldoende is benut. Er zijn nog veel maaivelden onbenut zoals braakliggende terreinen, industriegronden en taluds langs de N34, watergangen en spoor.
- 1.4** De gronden in deze omgevingsvergunning zijn allemaal in gebruik als landbouwgrond. In het klimaatverdrag van Parijs staat dat duurzame energie de voedselproductie niet in het geding mag brengen. Met het realiseren van zonneparken op landbouwgronden wordt de grondprijs omhoog getrokken. Dat maakt het bijvoorbeeld moeilijk voor jonge boeren om het ouderlijk bedrijf over te nemen. Steenwijksmoer is van oudsher een dorp met veel kleine keuterboertjes. Een paar boeren hebben nog bestaansrecht rondom Steenwijksmoer en bepalen op grote schaal het aanzien van ons dorp. PBS geeft aan dat wanneer deze boeren ondermijnd worden dat ook het landelijk aanzien van het mooie dorp en het leefgenot wordt ondermijnd.
- 1.5** Sinds de concept 'Beleidsregel zonneparken gemeente Coevorden' ter inzage is gelegd heeft PBS (met 51 andere belanghebbenden) al bezwaar gemaakt tegen de uitbreiding van zonnepark 'de Watering'. In de Nota van zienswijzen van de beleidsregel zegt de gemeente dat: "De toets aan de 'zonneladder' wordt uitgevoerd bij de beoordeling van een concreet plan/initiatief v.w.b. draagvlak en lokale binding. Dit is nu. Voorwaarde voor optie 3 van de zonneladder 'grondgebonden: zonne-initiatieven met maatschappelijk draagvlak' (buiten bestaand stedelijk gebied)' is dat de initiatieven kunnen rekenen op betrokkenheid en breed maatschappelijk draagvlak vanuit de directe omgeving. Hier is geen sprake van. De aanname: 'er is draagvlak voor deze ontwerp-omgevingsvergunning voor realisatie van nieuwe zonneparken' is pertinent onjuist. Steenwijksmoer heeft geen bezwaar gemaakt tegen de Watering omdat Steenwijksmoer haar bijdrage wil leveren aan duurzame energie. Maar het kan niet zijn dat als Steenwijksmoer haar bijdrage wil leveren aan 29 ha aan zonneparken (de Watering en Nieuwe Dijk) dit een vrijbrief is om uit te breiden naar 58 ha. Veel belanghebbenden hebben een petitie ondertekend tegen nog eens 29 ha aan zonneparken. Wat betreft participatie dient dit eerst concreet en bekend te zijn bij de belanghebbenden voordat er een vergunning kan worden verleend.
- 1.6** Particuliere zonnepanelen op daken en maaivelden kunnen maar beperkt energie terug leveren omdat commerciële zonneparken het elektriciteitsnetwerk overbelasten. Dit is de omgekeerde zonneladder. De beleidsregel geeft duidelijk d.m.v. de zonneladder aan waar de prioriteit van de gemeente Coevorden ligt. Als de gemeente 'nee' moet zeggen tegen initiatieven vanuit optie 1 en

2 dan staat dat lijnrecht tegenover haar eigen beleid. Kan de gemeente Coevorden garanderen dat als de 100 ha aan zonneparken er liggen particuliere initiatieven doorgang kunnen vinden?

- 1.7** De financiële haalbaarheid van het plan is niet aangetoond. Netbeheerders Enexis en TenneT hebben aangegeven geen capaciteit op hun netwerk te hebben om de geleverde stroom te verwerken. Er zal dus ook niets verdiend worden waarbij er dus geen sprake is van een economisch gezond initiatief. Zonder duidelijkheid over de toekomst hieromtrent is er geen sprake van aangetoonde financiële haalbaarheid. Het besluit kan om die reden niet tot stand komen en er kan geen VVGB worden afgegeven.
- 1.8** Er is onvoldoende aangetoond dat het plan in lijn is met provinciaal beleid, in het bijzonder de Ontwerp-Omgevingsvisie Drenthe 2018 en de Ontwerp-Omgevingsverordening Drenthe 2018. Voor grondgebonden opstellingen hanteert de provincie de voorwaarden dat er sprake moet zijn van een combinatie met andere functies en/of dat het op gebiedsniveau tot integrale meerwaarde leidt. PBS is van mening dat voor dit specifieke plan niet is aangetoond dat er sprake is van een combinatie met andere functies dan wel een integrale meerwaarde op gebiedsniveau.
- 1.9** Het ontwerp besluit komt niet overeen met de aanvraag. In de officiële bekendmaking van het plan staat dat de vergunning omschreven met de perceelsnummers: sectie L perceelnummers 1985, 1986, 1391, 1392, 1393. De gemeenteraad heeft op 18 december een vvgb afgegeven voor de vergunning met deze perceelnummers. Nu de vergunning ter inzage heeft gelegen ziet PBS dat er andere perceelnummers worden genoemd: sectie L nummers 1385, 1386, 1391, 1392, 1393. Hoe kunnen de inwoners van de gemeente Coevorden nu een zienswijze indienen als de gemeente zelf niet duidelijk heeft over welke percelen het gaat in deze vergunning. De inwoners van de gemeente zijn dus niet correct ingelicht.
- 1.10** In paragraaf 1.2.3. staat dat met de aarden wal, die evenwijdig aan de Dreef wordt aangelegd tegemoet wordt gekomen aan de wens van PBS. Dit is echter helemaal niet de wens van PBS. Daarnaast staat er dat met het behouden van het bosje in de hoek van de N34 en de Krimweg behouden blijft. Dit is echter niet voortgekomen uit een wens van PBS. De initiatiefnemer kan hier niets mee omdat hier gasleidingen in de buurt liggen. Ook het wijzigen van de maximale hoogte is niet uit coulance met Steenwijksmoer gebeurd maar omdat het plan moest aansluiten bij het andere zonnepark.
- Er wordt beweerd dat er overleg is geweest tussen initiatiefnemer, PBS en de gemeente. Er heeft één oriënterend gesprek plaats gevonden. Dit gesprek heeft op verzoek van PBS plaatsgevonden. Er is toen niet onderhandeld over wensen vanuit Steenwijksmoer. Dit kon ook niet omdat PBS pas op 7 november 2018 geïnventariseerd heeft hoe Steenwijksmoer over de nieuwe plannen dacht. De aanpassingen die zijn gedaan is eigen belang van de initiatiefnemer.
- 1.11** In paragraaf 2.2.2 van de ruimtelijke onderbouwing staat dat t.a.v. het provinciale beleid dat in het kader van de combinatie met functies en/of meerwaarde voor andere provinciale doelen en belangen er in eerste instantie wordt gewezen op de ligging van het plangebied temidden van gebieden die ook worden ontwikkeld als zonnepark. Dit maakt de realisatie van een zonnepark een logische invulling. PBS vindt dit een gevaarlijke conclusie omdat dit een vrijbrief is voor mega zonneparken. Zo gauw er één zonnepark ligt vindt dit rapport dat het logisch is dat er meer parken aangesloten mogen worden.
- 1.12** Steenwijksmoer draagt met 29 ha aan zonneparken genoeg bij aan de energietransitie. PBS vraagt daarom om een eerlijkere verdeling van de maximale 100 ha binnen de gemeente. Door de lasten te verdelen vergroot de gemeente het draagvlak. De politiek en het college van B&W heeft PBS voor het verstrekken van de vergunning al gezegd niet naar de geluiden uit Steenwijksmoer te luisteren. Dit zonnepark moet er komen. Hiermee verliest Steenwijksmoer het vertrouwen dat er naar hen geluisterd wordt.

Gemeentelijke reactie

- 1.1** De gemeente Coevorden heeft zich de afgelopen jaren ingespannen om de gemeentelijke gebouwen te voorzien van zonnepanelen. Zo zijn onder andere veel daken van scholen en het dak van Fort Verlaat en het oude gemeentehuis voorzien van zonnepanelen. Het nieuwe gemeentehuis bevat geen zonnepanelen. Het dak van dit gebouw is minder geschikt voor zonnepanelen en wordt verwarmd en gekoeld door middel van een warmtepomp in combinatie met een installatie voor

warmte, koudeopslag. Momenteel is de gemeente bezig met een inventarisatie om meer gemeentelijke gebouwen te verduurzamen (en daar mogelijk zonnepanelen plaatsen). Daarnaast werkt de gemeente Coevorden samen met andere partijen samen binnen het Drents Energieloket. Het Drents Energieloket stimuleert huiseigenaren energie te besparen of op te wekken (waaronder middels zonnepanelen). De gemeente kan het plaatsen van zonnepanelen op gebouwen niet bij gebouweigenaren afdwingen. Wel gaat de initiatiefnemer tegelijk met de realisatie van de zonnepanelen op de grond ook de daken van de agrarische opstallen aan het Dwarspad voorzien van zonnepanelen.

Daarnaast is de opgave dermate groot dat er onvoldoende dakoppervlak beschikbaar is om in deze opgave te voorzien. Gelet op deze opgave is het niet mogelijk om volgtijdelijkheid te betrachten (dus eerst alle daken vol en dan pas beginnen met veldopstellingen. Het is noodzakelijk dat verschillende alternatieven parallel worden ontwikkeld om de doelstellingen te kunnen halen.

- 1.2** Zoals bij punt 1.1 is beschreven zijn wij van mening dat optie 1 wel voldoende is uitgewerkt om in te kunnen stemmen met een zonnepark in het buitengebied. Om aan de duurzaamheidsdoelstellingen van rijk, provincie en gemeenten te kunnen voldoen zal een mix van duurzaamheidsmaatregelen moeten worden genomen. Met het vaststellen van de 'Beleidsregel zonneparken gemeente Coevorden (hierna: beleidsregel) heeft de gemeente besloten maximaal 100 ha aan grootschalige zonneparken toe te willen staan om aan deze doelstellingen bij te dragen. Daarnaast zet de gemeente ook in op windenergie. Zo is onlangs ook de mogelijkheid geboden om in de gemeente nog eens 7 windturbines te plaatsen.
- 1.3** Binnen de stedelijke omgeving is niet voldoende braakliggend areaal in eigendom van de gemeente beschikbaar voor een zonnepark van een dergelijke omvang. Voor braakliggende gronden op bedrijventerreinen bestaat de wens deze uit te geven voor bedrijven i.p.v. langdurig een zonnepark te plaatsen. Taluds van bijvoorbeeld de N34, watergangen en het spoor zijn niet vaak geschikt voor zonnepanelen. Deze taluds moeten meestal toegankelijk blijven voor beheer en onderhoud en zijn in veel gevallen niet in eigendom bij de gemeente. Daarnaast is er momenteel in samenspraak met andere overheden een onderzoek gaande naar een zonneroute langs rijksweg A37 tussen Emmen en Hoogeveen.
- 1.4** In de beleidsregel is er een maximum oppervlakte aan grootschalige zonneparken vastgelegd van 100 hectare. Met deze oppervlakte komt de voedselproductie niet in gevaar. Door schaalvergroting in de landbouw verdwijnen de kleine keuterboeren steeds meer. Deze trend is in heel Nederland aan de orde en ook rond Steenwijksmoer. Het onderhavig plan draagt niet per definitie bij aan deze trend.
- 1.5** De zienswijze van PBS is, naast door PBS zelf, door 75 verschillende inwoners ingediend waarvan de meesten woonachtig zijn in Steenwijksmoer. De dichtstbijzijnde reclamant woont op een afstand van ruim 700 meter tot het plangebied. Ook enkele inwoners die ver buiten het dorp woonachtig zijn (o.a. Nieuwe Krim en Stieltjeskanaal) hebben deze zienswijze ingediend. Daarnaast is er een petitie ingediend die 550 keer is ondertekend. Van de ondertekenaars is alleen de naam (althoewel enkele ondertekenaars deze anoniem hebben ondertekend) en de woonplaats bekend waarmee de afstand van de woning tot het plangebied onbekend blijft.

In het kader van het opstellen van de beleidsregel hebben er diverse gesprekken plaatsgevonden met PBS. Nadat de beleidsregel in ontwerp ter inzage heeft gelegen, is er, op verzoek van PBS, op 18 juni 2018 een informatieavond gehouden voor de inwoners van Steenwijksmoer. Tegen de ontwerp beleidsregel waren 51 zienswijzen ingediend waarvan 43 afkomstig uit Steenwijksmoer. De zienswijzen richtten zich vooral op (de omvang van) het zoekgebied in de nabijheid van Steenwijksmoer. De gemeente heeft bij deze informatieavond een presentatie gehouden waarin is aangegeven dat de gemeente voornemens is het zoekgebied te verkleinen. De gemeenteraad heeft in de raadsvergadering van 10 juli 2018 een motie vastgesteld waarin is vastgelegd om het zoekgebied rond Steenwijksmoer te verkleinen tot het gebied tussen het Dwarspad en de N34.

Het onderhavig plan geeft daar invulling aan waarbij de landschappelijke inpassing van het naast/tussen gelegen terrein wordt doorgetrokken. Over de invulling van het plan heeft op 5 september 2018 een overleg plaatsgevonden tussen PBS, de initiatiefnemer en de gemeente. Naar aanleiding van dit overleg heeft de initiatiefnemer het plan aangepast (zie 1.10). Het aangepaste plan is vervolgens aan PBS voorgelegd. PBS heeft vervolgens op 7 november een bewonersavond georganiseerd om haar achterban te raadplegen over het aangepaste inrichtingsplan. Vervolgens heeft de gemeente op 13 november een reactie van PBS op het plan ontvangen. Dit betreft geen

inhoudelijke reactie op het inrichtingsplan maar een korte mail waarin PBS aangeeft dat de inwoners van Steenwijksmoer tegen elk nieuw initiatief voor zonneparken rondom het dorp zijn. PBS vindt dat de inwoners van Steenwijksmoer met de reeds vergunde plannen aan de Watering en de Nieuwe Dijk voldoende hebben bijgedragen aan duurzame projecten voor de gemeente Coevorden.

Gezien het aantal zienswijzen en de ingediende petitie kan worden geconcludeerd dat een groot aantal inwoners van Steenwijksmoer tegen elk nieuw initiatief voor zonneparken rondom het dorp zijn. Wel dient opgemerkt te worden dat het plangebied op ruim 900 meter van de bebouwde kom van het dorp ligt. Door de afstand is er vanaf de rand van het dorp dan ook nagenoeg geen zicht op het plangebied. Ook vanaf de woonpercelen van alle indieners van een zienswijze is er door de afstand nagenoeg geen zicht op het plangebied. De ruimtelijke gevolgen van een zonnepark zijn dermate beperkt dat deze door de inwoners van Steenwijksmoer nauwelijks zullen worden ervaren.

De initiatiefnemer onderzoekt mede gelet op de omgeving en financiering van het project, de mogelijkheden zodat omwonenden kunnen participeren in het project. Mogelijkheden zijn de verkoop van participaties in het zonnepark, waarmee de deelnemers rendement behalen uit de winst, samenwerking met energiecoöperaties of het beschikbaar stellen van een deel van het zonnepark in het kader van de postcoderoos-regeling. Dit kan verder worden uitgewerkt zodra bekend is of de SDE subsidie wordt verleend en bekend is hoeveel gelden daarvoor beschikbaar worden gesteld. Ter verduidelijking heeft de initiatiefnemer een brief opgesteld waarin zij aangeven op welke manier de initiatiefnemer financiële participatie mogelijk wil maken. **Deze brief is toegevoegd aan de aanvraag omgevingsvergunning.**

- 1.6** Bekend is dat de capaciteit van het elektriciteitsnet in sommige gebieden in Noord-Nederland tegen de grenzen aanloopt. Uit gegevens van Enexis blijkt dat er in het zuiden van de gemeente nog transportcapaciteit beschikbaar is. De netwerkbeheerder is verantwoordelijk voldoende capaciteit aan te bieden om hierin te voldoen. In het kader van de beleidsregel, die 100 ha aan grootschalige zonneparken mogelijk maakt, hebben wij bij de netwerkbeheerder aangekaart te voorzien in voldoende netwerkcapaciteit binnen de gemeente.
- 1.7** Enexis heeft aangegeven binnenkort een offerte uit te brengen om aan te sluiten op het elektriciteitsnet. Hieruit kan worden geconcludeerd dat er voldoende capaciteit op het netwerk aanwezig is om de opgewekte stroom van het zonnepark te verwerken.
- 1.8** De gronden worden naast de opstelling voor zonnepanelen gebruikt ten behoeve van het weiden van schapen en het zaaien van een bijenmengsel dat een meerwaarde biedt aan de biodiversiteit (provinciale doelstelling). Daarnaast betreffen de twee deelgebieden een restruimte tussen bestaande infrastructuur en het reeds vergunde zonnepark bestaande uit twee percelen. Het plangebied vormt samen met het vergunde zonnepark dan ook een landschappelijk afgebakend gebied. Gezien de bestaande landschappelijke structuur van het gebied tussen de N34, de Dreef en het Dwarspad, ligt het voor de hand om het huidige plangebied en de reeds vergunde zonneparken te combineren waardoor in feite sprake is van één groot aaneengesloten zonnepark langs de N34.

De provincie heeft in het kader van het vooroverleg gereageerd op het concept plan. Per brief heeft de provincie aangegeven dat de gemaakte opmerkingen goed zijn verwerkt en dat er geen aanleiding is tot het indienen van een zienswijze. **Naar aanleiding van een ambtelijk overleg met de provincie is het zaaien van een bloemenmengsel in de ruimtelijke onderbouwing verduidelijkt.**

- 1.9** PBS heeft gelijk door te stellen dat de perceelsnummers uit de aanvraag niet overeenkomen met de officiële bekendmaking en de ontwerp vvgb.

De aanvraag voor het zonnepark is gedaan voor de percelen die kadastraal bekend staan onder: sectie L nummers 1385, 1386, 1391, 1392, 1393. In de ontwerp omgevingsvergunning en de bijbehorende ruimtelijke onderbouwing staan dezelfde percelen genoemd. Per abuis zijn op de ontwerp vvgb en de officiële bekendmaking van de ontwerp omgevingsvergunning en ontwerp vvgb twee verkeerde perceelsnummers opgenomen. In plaats van 1385 en 1386 stond hierin 1985 en 1986. De verkeerde perceelsnummers betreffen een locatie nabij Nieuwe Krim en bedrijventerrein De Hare in Coevorden. De titel van diezelfde officiële bekendmaking luidde: "Voornemen verlening omgevingsvergunning afwijking bestemmingplan voor de realisatie van een

zonnepark aan het Dwarspad te Coevorden". Daaruit wordt al wel duidelijk dat het niet gaat om een locatie in Nieuwe Krim of het bedrijventerrein Nieuwe Hare. Uit zowel de zienswijzen als de inleiding, behorend bij de petitie, blijkt dat het voor de indieners duidelijk is om welke locatie het gaat.

In de definitieve vvgb zullen de juiste perceelsnummers worden opgenomen.

- 1.10** Op 5 september 2018 heeft er een overleg plaatsgevonden tussen PBS, de initiatiefnemer en de gemeente. In dit gesprek is het plan toegelicht.

In het gesprek gaf het bestuur aan moeite te hebben met het uitzicht op/het industriële karakter van het zonnepark, gezien vanaf de Dreef en vanaf de Provinciale weg. Gelet hierop en gelet op de overlegreacties van de beheerder van de gasleiding en GS, heeft de initiatiefnemer besloten om diens initiatief aan te passen. De volgende aanpassingen zijn gedaan:

- het zonnepark is verkleind: Het gebied direct na de afslag van de N34 wordt niet ingevuld met zonnepanelen, maar blijft bestaan als grasland.
- het bosgebiedje bij het einde van de afrit N34 blijft bestaan.
- in plaats van laanbeplanting wordt langs de Dreef een groene zichtwal gerealiseerd, zodat vanaf de Dreef het zonnepark niet of nog slechts beperkt zichtbaar is.

Met deze aanpassingen wordt tegemoet gekomen aan de opmerkingen met betrekking tot het zonnepark die tijdens het eerdergenoemd gesprek door het bestuur van PBS zijn gemaakt. PBS merkt terecht op dat de aanpassingen óók zijn gedaan vanwege de overlegreacties van de leidingbeheerder en GS. Echter zonder de opmerkingen van PBS, had de initiatiefnemer gekozen voor een andere invulling dan waarvoor nu is gekozen. De aanpassingen in het plan gaan verder dan strikt noodzakelijk zou zijn geweest naar aanleiding van de overlegreacties van de leidingbeheerder en GS. Er is dus wel rekening gehouden met de wens van PBS in deze (beperken zicht op het zonnepark, behoud groene 'entree' richting Steenwijksmoer vanaf de afrit N34).

- 1.11** De gebieden die in aanmerking komen voor grootschalige zonneparken zijn weergegeven op de toetsingskaart die onderdeel is van de beleidsregel. Aan de hand van deze kaart zijn (toekomstige) zonneparken begrensd tot de gebieden die zijn weergegeven als zoekgebied. Daarmee kan er dus geen sprake zijn van een vrijbrief voor mega zonneparken.
- 1.12** Voordat de beleidsregel is vastgesteld heeft deze in ontwerp ter inzage gelegen. PBS heeft hier een zienswijze op ingediend en daarnaast ingesproken in een raadsvergadering. In de zienswijze tegen de beleidsregel geeft PBS aan het zoekgebied rondom Steenwijksmoer veel te groot te vinden en wel te kunnen leven met het gebied de Watering (plus minus 50 ha grond tussen de N34 en het Dwarspad) als zoekgebied. Het college heeft dit betrokken in haar afweging om uiteindelijk de beleidsregel vast te stellen waarin het zoekgebied rondom Steenwijksmoer is verkleind t.o.v. het ontwerp tot het gebied tussen de N34 en het Dwarspad.

Zienswijze 2

Samenvatting zienswijze

- 2.1** Het bedrijf met showroom van reclamant is tegenover de planlocatie gelegen. Gesteld wordt dat de verandering van de omgeving en de uitstraling daarvan op het bedrijf nadelig is voor reclamant. Daar waar reclamant het bedrijf met showroom nu nog aan kan prijzen als vrij en landelijk gelegen, komt deze straks tegenover een plangebied te liggen met bijna 3 meter hoge stellages met zonnepanelen. De situeringswaarde van het pand gaat hiermee achteruit. Evenals de aantrekkingskracht van de showroom op (potentiële) klanten. Hij verwacht hierdoor schade te lijden.
- 2.2** Het ontwerp besluit komt niet overeen met de aanvraag. Er bestaat onduidelijkheid over de perceelnummers. De nummers van de kadastrale percelen in de aanvraag komen niet overeen met de kadastrale aanduidingen in het ontwerp besluit. Hier dient van tevoren duidelijkheid over te zijn zodat zonder discussie vast staat om welk gebied het precies gaat in deze procedure.
- 2.3** De financiële haalbaarheid van het plan is niet aangetoond. Netbeheerders Enexis en TenneT hebben aangegeven geen capaciteit op hun netwerk te hebben om de geleverde stroom te verwerken. Er zal dus ook niets verdiend worden waarbij er dus geen sprake is van een economisch gezond initiatief. Zonder duidelijkheid over de toekomst hieromtrent is er geen sprake van aangetoonde financiële haalbaarheid. Het besluit kan om die reden niet tot stand komen en er kan geen VVGB worden afgegeven.
- 2.4** De voorkeur van de provincie Drenthe gaat uit naar het zoveel mogelijk opwekken van zonne-energie met gebouw gebonden installaties. De provincie Drenthe heeft als streefbeeld opgenomen dat in 2020 het aantal zonnepanelen op Drentse daken ten opzichte van 2010 met minimaal een factor 100 is toegenomen: van 2 hectare naar 200 hectare. Dit doet de provincie door Drentse gebouweigenaren te stimuleren om te investeren in de plaatsing van zonnepanelen op hun gebouwen bijvoorbeeld door het verstrekken van informatie en het beschikbaar stellen van zonneleningen. Het voorgenomen besluit lijkt hier haaks op te staan. Is er al onderzocht hoeveel daken er ter beschikking staan? Reclamant heeft reeds in een zienswijze van 2 mei 2018 tegen de beleidsregel aangegeven open te staan voor plaatsing van 5.000 m² aan zonnepanelen op gebouwen van reclamant. Hoe staat de gemeente hier tegenover?
- 2.5** Reclamant vraagt in hoeverre rekening is gehouden met het voornemen om 5.000 m² aan zonnepanelen op het gebouw van reclamant te leggen in de doelstellingen van de provincie. Dit oppervlakte op gebouwen onbenut laten gaat ten kosten van agrarische gronden en de openheid van het gebied. Maar meewerken aan dit initiatief betekent ook dat er voor reclamant (nog) minder ruimte op het netwerk overblijft om zijn energie op af te voeren. En daarmee wordt het voor reclamant onaantrekkelijk om gebouwen te benutten voor zonnepanelen. Het zou doodzonde zijn als open gronden worden aangewend voor zonnepanelen terwijl er initiatieven zijn om gebouwen te benutten. Dit legt ook nog eens beslag op het netwerk dat nieuwe initiatieven op gebouwen in de weg staat. Dat mag niet gebeuren.
- 2.6** Er is sprake van strijdigheid met de Ontwerp-Omgevingsvisie Drenthe 2018 en ontwerp-Omgevingsverordening Drenthe 2018. Voor grondgebonden opstellingen hanteert de provincie de voorwaarden dat er sprake moet zijn van een combinatie met andere functies en/of dat het op gebiedsniveau tot integrale meenwaarde leidt. De provincie is ervan overtuigd dat er met deze voorwaarden voldoende ruimte in Drenthe gevonden kan worden om met zonne-energie wezenlijk bij te dragen aan onze energiedoelstelling. Reclamant is van mening dat voor dit specifieke plan niet is aangetoond dat sprake is van een combinatie met andere functies dan wel een integrale meerwaarde op gebiedsniveau. Met name de combinatie van functies wordt nauwelijks onderbouwd. Welke functies worden er gecombineerd? En waarom is dit passend binnen provinciaal beleid? Het blijkt niet of onvoldoende uit de ruimtelijke onderbouwing.
- 2.7** Reclamant wordt geconfronteerd met een enorme zonnepark. Dit park kan immers na realisatie niet onderscheiden worden van het reeds aanwezige zonnepark. In hoeverre past de maat van dit aaneen gegroeide zonnepark binnen het landschap? Het oogt enorm massaal. Zowel qua entree van het dorp als wat het directe uitzicht en de situering van pand van reclamant betreft.

- 2.8** Er wordt in de ruimtelijke onderbouwing gesteld dat de kans zeer gering is dat er beschermde soorten of natuurwaarden binnen het plangebied voorkomen en als gevolg van realisatie van het project worden verstoord. Er wordt in zijn geheel geen nader onderzoek uitgevoerd. Ten onrechte naar de mening van reclamant. Het kan niet anders dan dat er natuurwaarden en/of beschermde soorten aanwezig zijn. Er is altijd een vorm van natuur aanwezig. Dit moet van tevoren worden onderzocht. Want de zonnepanelen zullen wel degelijk van invloed zijn op de betreffende gronden. De gronden zullen immers geen direct zonlicht meer opvangen. Dit heeft gevolgen voor de bodem, de bodemkwaliteit en het bodemleven. Zonder daar nader onderzoek naar te laten uitvoeren kan niet geconcludeerd worden dat het aspect ecologie niet aan de weg staat van dit initiatief.

Reactie gemeente

- 2.1** Het bedrijf van reclamant bevindt zich op de afstand van ruim 1,7 kilometer van het plangebied. De stelling dat het bedrijf tegenover de planlocatie is gelegen en dat het plan negatief bijdraagt aan de uitstraling op het bedrijf delen wij, gezien de grote afstand, dan ook niet.
- Het staat eenieder vrij om een verzoek om planschade in te dienen.
- 2.2** Zie reactie onder 1.9.
- 2.3** Zie reactie onder 1.7.
- 2.4** Ook de gemeente staat positief tegenover het plaatsen van zonnepanelen op daken. De gemeente investeert daarom in haar eigen gebouwen en stimuleert met het Drents Energieloket particulieren energie te besparen of op te wekken (waaronder middels zonnepanelen). De gemeente kan het plaatsen van zonnepanelen op gebouwen echter niet bij gebouweigenaren afdwingen. De gemeente staat ook positief ten opzichte van het initiatief van reclamant om het bedrijfsgebouw te voorzien van zonnepanelen.
- 2.5** Zie reactie onder 1.6.
- 2.6** Zie reactie onder 1.8.
- 2.7** Met het vaststellen van de beleidsregel heeft de gemeente bepaald welke gebieden zij ruimtelijk gezien aanvaardbaar acht ten behoeve van zonneparken. Hier is o.a. het hele gebied tussen de N34, de Dreef, het Dwarspad en het kanaal Coevorden-Zwinderen voor aangewezen. Ruimtelijk gezien vormt dit gebied één open geheel dat wordt afgebakend door de genoemde infrastructuur en aanwezige bosschages. Mede gezien het feit dat in en rondom dit gebied weinig woningen aanwezig zijn die er zicht op hebben, het gebied is gelegen nabij het bedrijventerrein en de stad Coevorden (daar waar de meeste afnemers verblijven) en het gebied is aangesloten bij bestaand stedelijk gebied achten wij een groot zonnepark op deze locatie aanvaardbaar.
- 2.8** Door het huidige, intensieve gebruik van het gebied als agrarische grond is de kans dat hier beschermde soorten voorkomen niet groot. De stelling dat het niet anders kan dan dat er natuurwaarden en/of beschermde soorten aanwezig zijn wordt niet onderschreven. Er worden geen bomen of bosschages gekapt, er vinden geen grote groningrepen plaats en er worden geen sloten gedempt of gebouwen gesloopt. Ecologisch onderzoek achten wij derhalve niet noodzakelijk. Overigens geldt te allen tijde de algemene zorgplicht krachtens de Wet natuurbescherming. Deze algemene zorgplicht voorziet in een algemene verplichting voor een ieder om voldoende zorg te dragen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving